

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 juni 2015

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek van
Strafvordering wat de mogelijkheid
van overbrenging van een ernstige
besmettelijke ziekte betreft**

**Wetsvoorstel tot aanvulling van het Wetboek
van straffvordering met een regeling voor
het onderzoek naar de mogelijkheid van
overbrenging van een ernstige besmettelijke
ziekte bij gelegenheid van een strafbaar feit**

VERSLAG VAN DE EERSTE LEZING

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Özlem ÖZEN** EN **Sophie DE WIT**
EN DE HEER **Stefaan VAN HECKE**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Artikelsgewijze bespreking	8
III. Stemmingen	25

Zie:

Doc 54 0540/ (2014/2015):

- 001: Wetsvoorstel van de dames Van Cauter en Lahaye-Battheu.
- 002: Amendementen.
- 003: Toevoeging indiener.
- 004: Amendementen.

Voir aussi:

- 006: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 54 0109/ (B.Z. 2014):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Becq.
- 002: Addendum.
- 003: Toevoeging indiener.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 juin 2015

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code d'instruction criminelle
en ce qui concerne la possibilité
de transmission d'une maladie
contagieuse grave**

**Proposition de loi complétant le Code
d'instruction criminelle en vue de
réglementer la procédure de dépistage d'une
maladie contagieuse grave transmise lors de
la commission d'une infraction**

RAPPORT DE LA PREMIÈRE LECTURE

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
MMES **Özlem ÖZEN** ET **Sophie DE WIT**
ET M. **Stefaan VAN HECKE**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposés introductifs	3
II. Discussion des articles	8
III. Votes	25

Voir:

Doc 54 0540/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de Mmes Van Cauter et Lahaye-Battheu.
- 002: Amendements.
- 003: Ajout auteur.
- 004: Amendements.

Voir aussi:

- 006: Texte adopté par la commission.

Doc 54 0109/ (S.E. 2014):

- 001: Proposition de loi de Mme Becq.
- 002: Addendum.
- 003: Ajout auteur.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Philippe Goffin

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA Sophie De Wit, Sarah Smeyers, Goede Uyttersprot,
Kristien Van Vaerenbergh
PS Eric Massin, Laurette Onkelinx, Özlem Özen
MR Gilles Foret, Philippe Goffin, Richard Miller
CD&V Sonja Becq, Raf Terwingen
Open Vld Egbert Lachaert, Carina Van Cauter
sp.a Johan Vande Lanotte
Ecolo-Groen Stefaan Van Hecke
cdH Christian Brotcorne

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Christoph D'Haese, Koenraad Degroote, Daphné Dumery, Johan Klaps,
Hendrik Vuye
Paul-Olivier Delannois, Willy Demeyer, Ahmed Laaouej, Karine Lalieux
Benoît Friart, Luc Gustin, Philippe Pivin, Stéphanie Thoron
Griet Smaers, Els Van Hoof, Servais Verherstraeten
Katja Gabriëls, Dirk Janssens, Sabien Lahaye-Battheu
Monica De Coninck, Karin Jiroflée
Marcel Cheron, Benoît Hellings
Francis Delpérée, Vanessa Matz

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

FDF Olivier Maingain

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode +
basisnummer en volgnummer
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV: Beknopt Verslag
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag
en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken
(met de bijlagen)

PLEN: Plenum
COM: Commissievergadering
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi
du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le
compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu
analytique traduit des interventions (avec les an-
nexes)
PLEN: Séance plénière
COM: Réunion de commission
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations
(papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 18 maart, 27 mei en 3 juni 2015.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Carina Van Cauter, mede-indienster van wetsvoorstel DOC 0540/001

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld), mede-indienster van het wetsvoorstel, geeft aan dat dit wetsvoorstel de tekst — in aangepaste vorm — overneemt van voorstel DOC 53 3279/001.

Ingevolge de werkzaamheden van de bijzondere commissie Seksueel Misbruik hebben de leden van die commissie al heel wat — al dan niet wetgevende — initiatieven genomen om de positie van slachtoffers van seksueel geweld te verbeteren. De verjaringstermijn werd opgetrokken, het gebruik van de seksuele-agressieset werd aangemoedigd, de nadruk werd gelegd op een goede informatiedoorstroming tussen alle betrokken actoren enzovoort.

Er werd met andere woorden alles in het werk gesteld om dit vraagstuk aan te pakken.

Niettemin blijft er nog veel werk aan de winkel. Volgens recente cijfers van de parketten werden in 2012 ongeveer 12 000 dossiers inzake aanranding van de eerbaarheid of verkrachting geopend. De slachtoffers hebben niet alleen morele schade, maar vaak ook ernstige lichamelijke letsels. Bovendien bestaat het risico dat zij besmet zijn met een virusaandoening zoals HIV. Die kans kan oplopen tot 1 op 100. Het is uiteraard belangrijk dat deze slachtoffers onmiddellijk passend worden behandeld en dat zij binnen 72 uur aidsremmers krijgen. De kosten van die behandeling lopen op tot 1 100 euro per maand. Deze medicatie kan overigens ernstige bijwerkingen hebben en jaagt de sociale zekerheid op kosten, gewoon omdat de (vermoedelijke) daders weigeren zich op HIV en andere aandoeningen te laten testen. In dit geval geldt dit voornamelijk voor feiten van seksueel geweld; hetzelfde geldt echter ook bij sommige andere vormen van geweld, bijvoorbeeld wanneer een politieagent gebeten wordt door een arrestant of wanneer een spoedarts met een naald wordt geprikt door een druggebruiker.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les présentes propositions de loi au cours des réunions des 18 mars, 27 mai, et 3 juin 2015.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Exposé introductif de Mme Carina Van Cauter, coauteure de la proposition de loi DOC 54 0540/001

Mme Carina Van Cauter (Open Vld), coauteure de la proposition de loi, indique que la présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 53 3279/001.

À la suite des travaux de la commission spéciale “abus sexuels”, les membres de cette commission ont déjà pris de nombreuses initiatives, législatives et autres, en vue d'améliorer le statut des victimes de violences sexuelles. Le délai de prescription a été allongé, l'utilisation du “set agression sexuelle” a été encouragée, l'accent a été mis sur une bonne circulation de l'information entre tous les acteurs concernés, etc.

En résumé, une réelle mobilisation s'est mise en place afin de s'attaquer à ce problème.

Il reste néanmoins beaucoup à faire. Selon des chiffres récents des parkets, environ 12 000 dossiers d'attentat à la pudeur ou de viol ont été ouverts en 2012. Les victimes subissent non seulement des dommages d'ordre moral, mais souvent également des lésions physiques graves. De plus, elles risquent d'être contaminées par une affection virale telle que le VIH. Ce risque peut aller jusqu'à une chance sur 100. Il est évidemment important que ces victimes bénéficient immédiatement du traitement approprié et qu'elles se voient administrer des inhibiteurs du sida dans un délai de 72 heures. Le coût de ce traitement atteint 1 100 euros par mois. Cette médication peut par ailleurs avoir des effets secondaires sérieux et fait gonfler les coûts de notre sécurité sociale, tout ça parce que les auteurs (présumés) refusent de se soumettre à un test de dépistage du VIH et d'autres affections. Ce sont principalement les faits de violence sexuelle qui sont visés en l'espèce, mais certaines autres formes de violence peuvent également être concernées. On peut songer, par exemple, au cas de l'agent de police mordu par une personne arrêtée ou à celui du toxicomane qui pique un médecin urgentiste avec l'aiguille d'une seringue.

Dit wetsvoorstel strekt er dan ook toe een verdachte of een derde te verplichten een bloedtest te ondergaan. Aldus kan worden vastgesteld of deze personen drager zijn van het HIV-virus of van ernstige besmettelijke ziekten zoals hepatitis B of C, die aan het slachtoffer kunnen zijn overgedragen op het moment dat een strafbaar feit werd gepleegd. Als het slachtoffer door de verdachte werd besmet, kan het daaraan ook permanent zware lichamelijke letsels overhouden, die in bepaalde gevallen zelfs levensbedreigend kunnen zijn.

De indieners van dit wetsvoorstel zijn zich ervan bewust dat er bepaalde (inter)nationale rechtsregels bestaan die de lichamelijke integriteit, het recht op privacy enzovoort beschermen. Deze beginselen voorzien evenwel in uitzonderingen wanneer de betrokken feiten een wettelijke grondslag hebben en verantwoord zijn in het belang van de openbare orde of de goede zeden, of nog ingegeven zijn door het streven naar het voorkomen van strafbare feiten enzovoort. Volgens de indienster voldoet het ter bespreking voorliggende wetsvoorstel aan deze voorwaarden.

Dit wetsvoorstel stoelt op het beginsel dat de verdachte vrijwillig meewerkt aan de bloedafname; indien hij zulks weigert, kan de procureur des Konings, met toestemming van de onderzoeksrechter, gelasten de test uit te voeren. De verdachte mag een tegenonderzoek laten uitvoeren. De betrokkene kan alleen worden verplicht een bloedtest te ondergaan als hij een verdachte is en als er een aanwijzing bestaat dat de besmetting uit het misdrijf voortvloeit. Mocht de procureur des Konings weigeren de verdachte aan een bloedtest te onderwerpen, dan kan het slachtoffer van een geweld- of zeden delict de onderzoeksrechter verzoeken de verdachte alsnog te laten testen op HIV, hepatitis B of C, dan wel eventueel op een andere overdraagbare ziekte die is opgenomen in het uit te vaardigen koninklijk besluit. Deze mogelijkheid vormt een verdere stap met het oog op de erkenning van de eigen status van het slachtoffer in de strafrechtelijke procedure. In Nederland is deze wetgeving al een aantal jaren van kracht.

Het in dit wetsvoorstel bedoelde onderzoek strekt ertoe, aan de hand van bloed dat van de verdachte of van een derde is afgenomen, vast te stellen of de verdachte of de derde drager is van een in een later uit te vaardigen koninklijk besluit bedoelde ziekte, alsook na te gaan of het slachtoffer van het misdrijf werd besmet door die welbepaalde verdachte of derde.

Tot de "ernstige besmettelijke ziekten" op grond waarvan een dergelijk onderzoek kan worden verricht, behoren de volgende ziekten:

a) *human immunodeficiency virus* (HIV);

La présente proposition de loi vise dès lors à imposer à un suspect ou à un tiers l'obligation de se soumettre à un test sanguin. Cela permet de déterminer si ces personnes sont porteuses du virus VIH ou de maladies contagieuses graves telles que l'hépatite B ou C, susceptibles d'avoir été transmises à la victime lors de la commission d'une infraction. En cas de contamination par le suspect, cela peut entraîner pour la victime également de graves lésions corporelles permanentes ou, dans certains cas, des lésions potentiellement mortelles.

Les auteurs de la proposition sont conscients du fait qu'il existe certaines règles juridiques (inter)nationales visant à protéger l'intégrité physique, le droit à la vie privée,... Des exceptions sont toutefois prévues lorsque les faits concernés reposent sur un fondement légal et se justifient dans l'intérêt de l'ordre public ou des bonnes mœurs, ou encore par le souci de prévenir des infractions, ... L'auteure estime que le texte à l'examen remplit ces conditions.

La proposition de loi part du principe que le suspect coopère de son plein gré au prélèvement sanguin; en cas de refus, le procureur du Roi peut, après autorisation du juge d'instruction, ordonner qu'il soit procédé au prélèvement. Le suspect peut faire réaliser une contre-expertise. Il ne peut être question d'obligation de se soumettre à un test sanguin que s'il s'agit d'un suspect et que s'il existe un indice qu'une contamination résulte de cette infraction. Si le procureur du Roi devait refuser de soumettre le suspect à un test sanguin, la victime d'un acte de violence ou d'un délit de mœurs pourrait demander au juge d'instruction de soumettre encore le suspect à un test de dépistage du virus VIH, de l'hépatite B ou C ou éventuellement d'une autre maladie transmissible figurant dans le futur arrêté royal qui devra être pris. Cette possibilité implique que l'on poursuive la reconnaissance du statut propre de la victime dans la procédure pénale. Cette législation est en vigueur depuis plusieurs années déjà aux Pays-Bas.

L'analyse visée dans la présente proposition de loi a pour but de déterminer, à l'aide du sang prélevé sur le suspect ou sur un tiers, si le suspect ou le tiers est porteur d'une maladie visée dans un arrêté royal à prendre ultérieurement et si le suspect ou le tiers est celui qui a contaminé la victime de cette infraction.

Parmi les maladies contagieuses graves dans le cadre desquelles une telle analyse peut être réalisée, on peut songer aux maladies suivantes:

a) le virus de l'immunodéficience humaine (VIH);

- b) hepatitis B;
- c) hepatitis C.

Wie verzocht wordt schriftelijk toe te stemmen met een bloedafname met het oog op het bedoelde onderzoek, kan zich bij het nemen van zijn beslissing laten bijstaan door een raadsman. De procureur des Konings of de onderzoeksrechter wijst hem op deze mogelijkheid.

Hierna wordt een methode toegelicht die is ingegeven door de procedure die in Nederland wordt gehanteerd. Met het oog op het uitvoeren van het bedoelde onderzoek, worden twee bloedstalen van 4 milliliter afgenomen. Eén bloedstaal is bestemd voor het onderzoek als bedoeld in artikel 28*decies*, § 1, dan wel artikel 28*terdecies*, § 1, van de wet.

De buisjes zijn geen heparinebuisjes. Het bloed wordt afgenomen door een arts of een verpleegkundige. Indien de arts of de verpleegkundige bij de behandeling van de desbetreffende persoon betrokken is (geweest), neemt hij bij dezen geen celmateriaal af, tenzij de persoon daarin schriftelijk toestemt.

Bij het afnemen van bloed is een politieambtenaar aanwezig die tot taak heeft:

a) daarvan proces-verbaal op te maken of een verklaring op te maken die hij voorziet van een identiteitszegel en de naam, de geboortedatum en —plaats en het geboorteland van degene van wie het bloed is afgenomen, alsmede van het parketnummer van de strafzaak waarin het bloed is afgenomen, of, indien de identificerende persoonsgegevens van betrokkene onbekend zijn, het parketnummer van de strafzaak. Het identiteitszegel is een zelfklevend zegel dat bedrukt is met een eenmalig te gebruiken combinatie van letters en cijfers. Deze combinatie is aangebracht in schrift en barcode;

b) de buisjes met bloed van een identiteitszegel te voorzien, dat gelijk is aan het identiteitszegel, bedoeld onder a);

c) ervoor te zorgen dat de buisjes met bloed zo spoedig mogelijk in een verpakking die hij heeft voorzien van een of meer sluitzegels, worden bezorgd aan een bij koninklijk besluit aan te wijzen bevoegde dienst. Het sluitzegel is een zelfklevend, elastisch en fraudebestendig zegel met de opdruk “bloedtest justitie”.

Bij een onderzoek als bedoeld in artikel 28*decies*, § 5, van de wet voorziet de politieambtenaar de verpakking

- b) l'hépatite B;
- c) l'hépatite C.

Celui qui est prié de consentir par écrit à un prélèvement sanguin aux fins de l'analyse visée peut se faire assister par un conseil lorsqu'il prend sa décision. Le procureur du Roi ou le juge d'instruction l'informe de cette possibilité.

On trouvera ci-après l'exposé d'une méthode inspirée de la procédure en vigueur aux Pays-Bas: deux échantillons de sang de 4 millilitres sont prélevés en vue de l'examen visé. Un échantillon est destiné à l'examen visé à l'article 28*decies*, § 1er ou à l'article 28*terdecies*, § 1er, de la loi.

Ces échantillons ne sont pas des échantillons d'héparine. Le sang est prélevé par un médecin ou un infirmier. Si le médecin ou l'infirmier est ou a été associé au traitement de la personne concernée, il ne prélève pas de matériau cellulaire sur cette personne, à moins que cette dernière n'y consente par écrit.

Un fonctionnaire de police assiste au prélèvement du sang. Il a pour mission:

a) de dresser un procès-verbal de ce prélèvement ou d'établir une déclaration où il appose une vignette d'identification et mentionne le nom, la date, le lieu et le pays de naissance de la personne qui a fait l'objet du prélèvement, ainsi que le numéro attribué par le parquet à l'affaire pénale dans le cadre de laquelle le sang a été prélevé ou, si les données personnelles permettant d'identifier l'intéressé sont inconnues, le numéro attribué à l'affaire pénale par le parquet. La vignette d'identification est une vignette autocollante sur laquelle est imprimée une combinaison de lettres et de chiffres à usage unique. Cette combinaison est exprimée par écrit et sous la forme d'un code à barres;

b) d'apposer, sur les échantillons de sang, une vignette d'identification identique à la vignette visée au a);

c) de veiller à ce que les échantillons de sang soient transmis, au plus tôt, dans un emballage sur lequel il a apposé un ou plusieurs sceaux de fermeture, à un service compétent désigné par arrêté royal. Le sceau de fermeture est une vignette autocollante élastique et non falsifiable portant la mention “analyse de sang — justice”.

S'il s'agit d'une enquête visée à l'article 28*decies*, § 5, de la loi, le fonctionnaire de police appose une

van een in beslag genomen voorwerp waarop mogelijk-
kerwijs bloed van de verdachte aanwezig is, dan wel de
verpakking van ieder bloedstaal dat niet is afgenomen
op de wijze zoals hierboven beschreven, van een identi-
teitszegel; dat moet gebeuren zo spoedig mogelijk nadat
het voorwerp of het bloedstaal in beslag is genomen.

De politieambtenaar voorziet het proces-verbaal
van de inbeslagneming van het voorwerp of het
bloed van een identiek identiteitszegel. Hij vermeldt
in het proces-verbaal de naam, de geboortedatum
en —plaats en het geboorteland van de verdachte
alsmede het parketnummer van de strafzaak waarin
het voorwerp of bloed in beslag is genomen, of, indien
de identificerende persoonsgegevens van betrokkene
onbekend zijn, het parketnummer van de strafzaak. De
politieambtenaar zorgt ervoor dat het voorwerp of het
bloed in een verpakking die hij heeft voorzien van een
of meer sluitzegels, wordt bezorgd aan een bij koninklijk
besluit te bepalen bevoegde dienst. Dat moet gebeuren
zo spoedig mogelijk nadat de procureur des Konings
of de onderzoeksrechter opdracht heeft gegeven tot
het verrichten van een onderzoek als bedoeld in artikel
28*decies*, § 5, van de wet.

Het onderzoek naar besmetting met een ernstige be-
smettelijke ziekte of het tegenonderzoek wordt verricht
in een laboratorium dat aan de door de Koning bepaalde
erkenningsvoorwaarden voldoet. De deskundige die
is verbonden aan het laboratorium en is aangewezen
voor het verrichten van het onderzoek of het tegenon-
derzoek, verricht dat onderzoek binnen de termijn die
de opdrachtgevende procureur des Konings of onder-
zoeksrechter heeft gesteld. De termijn wordt vastgesteld
na overleg met de deskundige die het onderzoek ver-
richt. De deskundige verricht het onderzoek volgens
de daarvoor geldende methoden. De deskundige stelt
een verslag op van de resultaten van het onderzoek en
ondertekent het verslag.

Het verslag bevat in ieder geval:

a) de naam, de geboortedatum en —plaats en het
geboorteland van de verdachte of de derde met behulp
van wiens bloed het onderzoek is uitgevoerd, of, indien
deze gegevens onbekend zijn, andere gegevens waar-
mee zijn identiteit kan worden vastgesteld;

b) het nummer van het identiteitszegel dat op de
verpakking was vermeld waarmee de deskundige het
bloed heeft ontvangen;

c) de methode met behulp waarvan onderzoek is
verricht, en

d) de resultaten en de conclusies van het onderzoek.

vignette d'identification sur l'emballage de tout objet sai-
si sur lequel pourrait se trouver du sang appartenant au
suspect, ou de tout échantillon de sang non prélevé de
la manière exposée plus haut, le plus rapidement pos-
sible après la saisie de cet objet ou de cet échantillon.

Le fonctionnaire de police appose une vignette
d'identification identique sur le procès-verbal de saisie
de l'objet ou de l'échantillon de sang. Il mentionne, dans
ce procès-verbal, le nom, la date, le lieu et le pays de
naissance du suspect, ainsi que le numéro attribué par
le parquet à l'affaire pénale dans le cadre de laquelle
l'objet ou l'échantillon de sang a été saisi ou, si les
données personnelles permettant d'identifier l'intéressé
sont inconnues, le numéro attribué à l'affaire pénale par
le parquet. Le fonctionnaire de police veille à ce que
l'objet ou l'échantillon de sang soit transmis, au plus tôt,
après que le procureur du Roi ou le juge d'instruction
a ordonné un examen visé à l'article 28*decies*, § 5, de
la loi, dans un emballage sur lequel il a apposé un ou
plusieurs sceaux de fermeture, à un service compétent
désigné par arrêté royal.

L'analyse de la contamination par une maladie conta-
gieuse grave ou une contre-expertise est effectuée dans
un laboratoire satisfaisant aux conditions d'agrément
définies par le Roi. L'expert attaché au laboratoire et
désigné pour effectuer l'analyse ou une contre-analyse
procède à celle-ci dans le délai fixé par le procureur du
Roi ou le juge d'instruction qui l'a ordonnée. Le délai
est fixé après concertation avec l'expert qui procède à
l'analyse. L'expert effectue l'analyse selon les méthodes
en vigueur à cet effet. Il rédige un rapport consignait
les résultats de l'analyse et le signe.

Le rapport contient en tout état de cause:

a) le nom, la date, le lieu et le pays de naissance du
suspect ou du tiers à l'aide du sang duquel l'analyse a
été effectuée, ou, si ces données ne sont pas connues,
d'autres données permettant d'établir son identité;

b) le numéro de la vignette d'identification mentionné
sur l'emballage contenant l'échantillon de sang destiné
à l'expert;

c) la méthode utilisée pour effectuer l'analyse, et

d) les résultats et les conclusions de l'analyse.

De deskundige bezorgt, dadelijk na dagtekening ervan, het verslag aan de procureur des Konings of de onderzoeksrechter.

De deskundige die het onderzoek als bedoeld in artikel 28*terdecies*, § 1, van de wet verricht, is een andere deskundige dan de deskundige die een onderzoek als bedoeld in artikel 28*decies*, § 1 of § 5, van de wet heeft verricht. De deskundige die een tegenonderzoek verricht, is niet dezelfde als degene die het eerste onderzoek heeft gedaan. Wat later met het bloed dient te gebeuren, wordt bepaald bij koninklijk besluit, net als het deel van de kosten van het tegenonderzoek dat voor rekening komt van de verdachte die dit heeft gevraagd. Ook de nadere uitvoeringsregels zullen bij koninklijk besluit moeten worden genomen. Het is geenszins de bedoeling van de indieners HIV of andere overdraagbare aandoeningen te criminaliseren. Het wetsvoorstel strekt er niet toe de transmissie van dergelijke aandoening strafbaar te stellen wanneer dit niet intentioneel gebeurt. Het is de bedoeling het slachtoffer optimale zorg en ondersteuning te bieden.

Tijdens de in de loop van de vorige legislatuur georganiseerde hoorzittingen, waarvan het verslag beschikbaar is op de website van de Kamer (DOC 53 3279/002), bleek uit de betogen van verschillende sprekers dat het toen voorgestelde artikel 28*terdecies* aanleiding zou kunnen geven tot criminalisering van HIV en andere ziekten, en dat het vragen opriep omtrent de privacy. Dit is geenszins de bedoeling van het wetsvoorstel en dus wordt dit artikel niet langer opgenomen in deze tekst, evenmin als de verwijzing ernaar in andere artikelen.

Nog tijdens de hoorzittingen hebben sommigen opgemerkt dat de termijn van 12 uur voor de procureur om zijn beslissing mee te delen (cf. art. 28*duodecies*, § 2) zeer kort is en dat het openbaar ministerie de voorkeur zou geven aan 24 uur. Ook dit werd nu aangepast.

Tijdens de hoorzittingen werd er eveneens op gewezen dat bloed afnemen onder dwang in tegenspraak is met de DNA-wetgeving. Het afnemen van ander celmateriaal, zoals een uitstrijkje van het wangslimvlies, kan echter wel onder dwang gebeuren. Vandaar dat § 2 van artikel 28*decies* (hypothese waarin degene aan wie het verzoek gericht is medewerking weigert) in die zin wordt aangepast. Ook § 4 wordt uit dat oogpunt aangevuld.

Verder hebben de indieners erop aangedrongen dat de behandelende arts op de hoogte zou worden gebracht van de uitslag van de test. In het artikel 28*undecies*, § 2, wordt duidelijk gemaakt dat de verdachte,

L'expert transmet le rapport, immédiatement après l'avoir daté, au procureur du Roi ou au juge d'instruction.

L'expert qui procède à l'analyse visée à l'article 28*terdecies*, § 1er, de la loi n'est pas le même que celui qui a effectué une analyse visée à l'article 28*decies*, § 1er ou 5, de la loi. L'expert qui a effectué une contre-analyse n'est pas le même que celui qui a effectué la première analyse. Un arrêté royal définit ce qu'il advient de l'échantillon de sang, ainsi que la part des coûts de la contre-analyse à charge du suspect qui la sollicite. Les modalités d'exécution devront également être prises par arrêté royal. L'intention des auteurs n'est en aucun cas de criminaliser le VIH ou d'autres maladies transmissibles. La proposition de loi ne vise pas à incriminer la transmission involontaire d'une telle maladie. Il s'agit d'optimiser les soins et l'aide dont doit bénéficier la victime.

Au cours des auditions organisées durant la précédente législature, dont le rapport est disponible sur le site de la Chambre (DOC 53 3279/002), il est ressorti des interventions des différents orateurs que l'article 28*terdecies* proposé à l'époque pouvait donner lieu à une criminalisation du VIH et d'autres maladies et soulevait un certain nombre de questions en matière de protection de la vie privée. Ce n'est nullement l'objectif de la proposition de loi et cet article a donc été supprimé du texte, de même que les renvois à celui-ci présents dans les autres articles.

D'aucuns ont aussi fait observer au cours des auditions que le délai de 12 heures imparti au procureur pour communiquer sa décision (cf. art. 28*duodecies*, § 2) est très court et que le ministère public préférerait un délai de 24 heures. Cette modification a également été adoptée.

Il a également été souligné durant les auditions qu'opérer un prélèvement sanguin sous la contrainte est contraire à la législation ADN. Le prélèvement d'autres matériaux cellulaires, notamment le prélèvement de cellules buccales par frottis, peut par contre être effectué sous la contrainte. C'est pourquoi l'article 28*decies*, § 2, qui traite des cas où celui à qui la demande est adressée refuse de collaborer, est modifié en ce sens. Le paragraphe 4 est également modifié dans cette optique.

Les auteurs ont par ailleurs insisté pour que le médecin traitant soit informé du résultat de l'analyse. Dans l'article 28*undecies*, § 2, il est précisé clairement que le suspect, la victime et le tiers éventuellement concerné

het slachtoffer en de eventueel betrokken derde een recht hebben op “niet weten”. Zij worden enkel op de hoogte gebracht van het resultaat als zij dat wensen. De behandelende arts moet echter in elk geval geïnformeerd worden om zo het slachtoffer op de best mogelijke manier te kunnen bijstaan in de keuze al dan niet met de medicatie te starten. Op het vlak van privacy biedt het medisch beroepsgeheim voldoende garanties.

B. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Sonja Becq, mede-indienster van wetsvoorstel DOC 54 0109/001

Mevrouw Sonja Becq (CD&V), mede-indienster van het wetsvoorstel, geeft aan dat haar wetsvoorstel aansluit bij het samengevoegde wetsvoorstel nr. 0540/001 en ze beperkt zich ertoe de verschillen aan te geven tussen haar wetsvoorstel en wetsvoorstel nr. 0540/001.

Dit wetsvoorstel vermeldt uitdrukkelijk de besmettelijke ziekten waar het om gaat: HIV, hepatitis B en hepatitis C. Bovendien wordt bepaald dat het advies van de Hoge Gezondheidsraad moet worden ingewonnen indien bij koninklijk besluit bijkomende ziekten aan de lijst worden toegevoegd. Voorts voorziet het wetsvoorstel in een procedure voor de afname en de analyse van celmateriaal.

II. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De commissie beslist dat het wetsvoorstel DOC 54 0540/001 als basis van bespreking zal dienen.

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Art. 2

Dit artikel strekt ertoe afdeling 1*bis* van hoofdstuk IV van het eerste boek van de Wetboek van strafvordering aan te vullen met vier nieuwe artikelen, de artikelen 28*decies* tot 28*terdecies*.

ont le droit de ne pas savoir. Ils sont uniquement informés du résultat s'ils le souhaitent. Le médecin traitant doit cependant être informé en toutes circonstances afin de pouvoir assister la victime de la meilleure manière possible dans son choix de commencer ou non la médication. Le secret médical offre des garanties suffisantes en ce qui concerne la protection de la vie privée.

B. Exposé introductif de Mme Sonja Becq, coauteure de la proposition de loi DOC 54 0109/001

Mme Sonja Becq (CD&V), coauteure de la proposition de loi, indique que sa proposition de loi va dans le même sens que la proposition de loi jointe n° 0540/001 et elle se borne à détailler les différences entre sa proposition de loi et la proposition de loi n° 0540/001.

La présente proposition de loi nomme explicitement les maladies contagieuses concernées: il s'agit du VIH, de l'hépatite B et de l'hépatite C. Par ailleurs, il est prévu de demander l'avis du Conseil supérieur de la santé au cas où un Arrêté royal devait ajouter des maladies supplémentaires à cette liste. En outre, la proposition prévoit une procédure concernant le prélèvement et l'analyse de matériel cellulaire.

II. — DISCUSSION DES ARTICLES

La commission décide que la proposition de loi DOC 54 0540/001 servira de base à la discussion.

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

Il ne fait l'objet d'aucune observation.

Art. 2

Cet article vise à compléter la section 1er*bis* du chapitre IV du premier livre du Code d'instruction criminelle par quatre nouveaux articles, les articles 28*decies* à 28*terdecies*.

A. Bespreking van amendement nr. 1 en de subamendementen nrs. 3 en 4

1. Voorstelling

Mevrouw Carina Van Cauter c.s. dienen amendement nr. 1 (DOC 54 0540/002) in, dat ertoe strekt artikel 2 van het wetsvoorstel integraal te vervangen.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) geeft aan dat dit amendement de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel grotendeels vervangt om de leesbaarheid ervan te verbeteren.

Na overleg met de experts blijkt dat naast een bloed-analyse, de afname van een hoeveelheid wangslijmvlies de meest efficiënte manier is om iemand te testen op een aantal besmettelijke ziektes. Daarom wordt de term “celmateriaal” vervangen door deze woorden. Bovendien brengt die terminologie de wet ook meer in overeenstemming met de DNA-wetgeving waar ook in een gedwongen afname van een hoeveelheid wangslijmvlies wordt voorzien.

Daarnaast wordt de bijstand van een advocaat voor wie wordt gevraagd in te stemmen met een bloedafname, uit het artikel gelicht. Oorspronkelijk was bepaald dat de vermoedelijke dader tijdens de test zou worden bijgestaan door een advocaat. Omdat er nu in deze wet geen strafrechtelijke consequenties meer verbonden zijn aan het resultaat van de test, is dat overbodig geworden. De testresultaten zullen enkel worden bijgehouden in het medisch dossier; er is geen terugkoppeling naar het gerechtelijk onderzoek. De voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de heer Willem Debeuckelaere, heeft in zijn advies van 19 maart 2014 gevraagd om het doel van die analyse duidelijk te bepalen. Dat gebeurt via dit amendement.

Genetische tests van het virus kunnen volgens verschillende wetenschappelijke analyses immers nooit op zichzelf bewijzen dat een persoon een andere heeft besmet. De heer Wim Vandevoorde van SENSOA¹ heeft daar onder meer aan herinnerd door tijdens zijn hoorzitting te verwijzen naar de publicaties van mevrouw Annemie Vandamme, virologe aan de KUL.

In het gerechtelijk arrondissement Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, loopt hieromtrent een proefproject, waarbij het ARC-UZ Gent een contactpersoon van het parket van Gent contacteert indien het aangewezen lijkt de vermoedelijke dader te laten testen op HIV en andere seksueel overdraagbare aandoeningen. Deze contactpersoon geeft dit door aan de bevoegde

¹ <http://www.lachambre.be/FLWB/PDF/53/3279/53K3279002.pdf>, blz. 15.

A. Discussion de l'amendement n°1 et de ses sous-amendements nos 3 et 4

1. Présentation

Mme Carina Van Cauter et consorts introduisent l'amendement n° 1 (DOC 54 0540/002) visant à remplacer intégralement l'article 2 de la proposition de loi.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) indique que cet amendement remplace en grande partie le texte initial de la proposition de loi afin d'en améliorer la lisibilité.

Il est ressorti de la concertation menée avec les experts qu'à côté de l'analyse sanguine, la réalisation d'un frottis buccal est la méthode la plus efficace de déceler la présence d'un certain nombre de maladies contagieuses. C'est pour ce motif que les termes “matériel cellulaire” sont remplacés par ces mots. Cette adaptation terminologique permet par ailleurs de mieux harmoniser cette loi avec la législation relative à l'ADN qui prévoit, elle aussi, un frottis buccal obligatoire.

Par ailleurs, la possibilité pour la personne qui est priée de consentir à un prélèvement sanguin de se faire assister par un avocat est supprimée. Initialement, l'auteur présumé serait assisté par un avocat pendant le test. Dès lors que la loi proposée n'assortit plus le résultat du test de conséquences pénales, cette assistance est devenue superflue. Les résultats des tests seront uniquement conservés dans le dossier médical sans retour à l'enquête judiciaire. Le président de la Commission de la protection de la vie privée M. Willem Debeuckelaere a demandé, dans son avis du 19 mars 2014, de stipuler clairement le but de cette analyse. Cela est fait par le biais de cet amendement.

Il ressort de différentes analyses scientifiques qu'en tant que tels, les tests génétiques du virus ne peuvent en effet jamais prouver qu'une personne en a contaminé une autre. M. Wim Vandevoorde de SENSOA¹ l'a notamment rappelé lors de son audition en faisant référence aux publications de la virologue de la KUL Mme Annemie Vandamme.

Un projet pilote est en cours à ce sujet dans l'arrondissement judiciaire de Flandre orientale, section de Gand. Dans ce cadre, l'ARC-UZ Gent contacte un correspondant au Parquet de Gand lorsqu'il lui semble opportun de soumettre l'auteur présumé à un test de dépistage du VIH et d'autres maladies sexuellement transmissibles. Ce correspondant transmet cette information

¹ <http://www.lachambre.be/FLWB/PDF/53/3279/53K3279002.pdf>, p. 15.

parketmagistraat (titularis) of (indien de vermoedelijke dader gearresteerd is) aan de onderzoeksrechter die met het onderzoek belast is. Deze maakt een kantschrift waarbij de politie wordt verzocht aan de vermoedelijke dader te vragen zich vrijwillig in het ARC-UZ Gent te laten testen. Het zich al dan niet laten testen heeft geen enkele invloed op de rechtsgang en informatie erover wordt niet opgenomen in het gerechtelijk dossier. De vraag aan de vermoedelijke dader om zich vrijwillig te laten testen, wordt gelegitimeerd door de plicht om de schade voor het slachtoffer te beperken. Dat past binnen het kader van de normen en waarden die het openbaar ministerie huldigt. Het optreden van het openbaar ministerie is immers gericht op de bescherming van het algemeen belang, van de openbare orde en van de rechtzoekenden, die de wet vanwege hun kwetsbare positie extra beschermt. Ten behoeve van de rechtzoekenden wil het openbaar ministerie garant staan voor een kwaliteitsvolle gemeenschapsgerichte dienstverlening. Voorts wordt verduidelijkt dat een afname onder dwang van wangslimvlies enkel kan bij een verdachte.

Voor de formulering van deze bepaling wordt gekeken naar de wet van 22 maart 1999 betreffende de identificatieprocedure via DNA-analyse in strafzaken.

De indieners wensen ook de regels te wijzigen inzake de mededeling van het verslag door de deskundige die het onderzoek uitvoerde. Er wordt enkel bepaald dat de procureur twee exemplaren van het verslag onder gesloten omslag ontvangt, zodat hij geen kennis kan nemen van het bedoelde verslag. Hij heeft die exemplaren echter nodig om ze te kunnen bezorgen aan de behandelende arts en aan de verdachte, indien die dat wenst.

Het is niet de bedoeling om het verslag ter kennis te brengen van het slachtoffer, aangezien deze bepalingen fysieke en psychische schade bij het slachtoffer zoveel mogelijk willen beperken door het mogelijk te maken dat, in samenspraak met de behandelende arts, de PEP-medicatie kan worden stopgezet. Om dat besluit te nemen, hoeft de behandelende arts slechts kennis te krijgen van het verslag van de deskundige.

Het wetsvoorstel strekt er niet toe een nieuw strafbaar feit of een nieuwe verzwarende omstandigheid in het leven te roepen. De verdachte hoeft dus niet de mogelijkheid te krijgen een tegenonderzoek te laten uitvoeren; een tegensprekelijke procedure is al evenmin noodzakelijk.

Voorts wordt bepaald wat met de afgenomen stalen moet gebeuren: uiterlijk een week nadat de deskundige het verslag aan de procureur des Konings heeft bezorgd, moeten die stalen worden vernietigd. Aangezien de in

au magistrat du parquet compétent (titulaire) ou au juge d'instruction chargé de l'enquête (si l'auteur présumé a été arrêté). Celui-ci établit une apostille par laquelle il invite la police à demander à l'auteur présumé de se soumettre volontairement à un test à l'ARC-UZ Gent. Le fait qu'il s'y soumette ou non n'a aucune incidence sur la procédure et cette information n'est pas mentionnée dans le dossier judiciaire. La demande adressée à l'auteur présumé de se soumettre volontairement à un test est justifiée par l'obligation de limiter les dommages subis par la victime. Elle s'inscrit dans le cadre des normes et des valeurs du ministère public. En effet, l'intervention du ministère public vise à protéger l'intérêt général, l'ordre public et les justiciables, à qui la loi accorde une protection supplémentaire en raison de leur vulnérabilité. Pour les justiciables, le ministère public entend être le garant d'un service de qualité orienté vers la communauté. Il est par ailleurs précisé que le frottis buccal sous la contrainte n'est permis que pour les suspects.

Pour la formulation de cette disposition, les auteurs s'inspirent de la loi du 22 mars 1999 relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale.

Ils souhaitent également modifier les règles applicables à la communication du rapport par l'expert qui a exécuté l'enquête. Il est seulement disposé que le procureur reçoit deux exemplaires du rapport sous pli fermé, ce qui l'empêche de prendre connaissance du contenu dudit rapport. Il a cependant besoin de ces exemplaires pour pouvoir les communiquer au médecin traitant et au suspect s'il le souhaite.

Il n'est pas prévu de communiquer ce rapport à la victime car les présentes dispositions entendent limiter autant que possible les dommages physiques et psychiques de la victime en mettant fin à la médication PPE en concertation avec le médecin traitant. Pour prendre cette décision, le médecin traitant ne doit prendre connaissance que du rapport de l'expert.

La loi proposée n'a pas pour objectif d'ajouter une incrimination ou de créer une circonstance aggravante. Le suspect ne doit dès lors pas avoir la possibilité de faire réaliser une contre-expertise et une procédure contradictoire n'est pas non plus nécessaire.

Les auteurs prévoient également le sort qui doit être réservé aux échantillons prélevés: ceux-ci seront détruits, au plus tard une semaine après que l'expert a transmis son rapport au procureur. Étant donné que

uitzicht gestelde wet geen strafrechtelijke consequenties heeft, is het niet nodig het materiaal te bewaren voor bijvoorbeeld een gerechtelijk onderzoek.

Ten slotte worden ook de bepalingen die voorzien in een nieuwe opsporingstest na een periode van drie tot zes maanden, uit het wetsvoorstel gehaald. Uit informatie van medische deskundigen blijkt dat een dergelijke nieuwe test beter kan worden uitgevoerd op het slachtoffer zelf. Via tests tot zes weken na de feiten kan men 99 % van de seropositieven detecteren. Het is dus niet nodig de verdachte opnieuw op te sporen, te doen instemmen of ertoe te dwingen een opsporings-test te ondergaan. De procedure zal sneller en voor het slachtoffer veiliger verlopen wanneer het zelf vrijwillig met een opsporingstest instemt.

Mevrouw Carina Van Cauter c.s. dient, als subamendement op amendement nr. 1, *amendement nr. 3* (DOC 54 0540/002) in, dat ertoe strekt in afdeling 1ter een artikel 28^{terdecies} in te voegen, teneinde te bepalen dat “(d)e bepalingen van deze afdeling, uitgezonderd artikel 28^{decies}, § 2, laatste zin, [...] van overeenkomstige toepassing [zijn] op de onderzoeksrechter ingeval een gerechtelijk onderzoek is ingesteld”.

De artikelen van de nieuwe afdeling 1ter regelen immers allemaal hoe het onderzoek naar de mogelijkheid van de overdracht van een ernstige besmettelijke ziekte bij een strafbaar feit moet worden aangepakt door de procureur des Konings. Dit nieuwe artikel wordt ingevoegd omdat de onderzoeksrechter moet kunnen optreden in een gerechtelijk onderzoek. De uitzondering waarin wordt voorzien, slaat op de zin: “Het bevel kan slechts worden gegeven na schriftelijke machtiging van de onderzoeksrechter op vordering van de procureur des Konings”.

Mevrouw Carina Van Cauter c.s. dient, als subamendement op amendement nr. 1, *amendement nr. 4* (DOC 54 0540/002) in, dat ertoe strekt een technische wijziging aan te brengen in artikel 2.

2. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) herinnert eraan dat, naar aanleiding van de hoorzittingen (over wetsvoorstel DOC 53 3279/001) tijdens de vorige zittingsperiode, een en ander kon worden bijgesteld; zo werd gepreciseerd dat deze wetsvoorstellen ervoor wilden zorgen dat het slachtoffer snel zou weten waar het aan toe was en aldus beter zou kunnen worden behandeld. De indieners hebben niet de bedoeling een oorzakelijk verband te creëren tussen de eventuele besmetting en de verdachte van feiten die de besmetting zouden kunnen hebben veroorzaakt. Amendement nr. 1 verduidelijkt dit. Het doel is dus in de eerste plaats medisch en curatief.

la loi proposée n'a pas de conséquences pénales, il n'est pas utile de conserver le matériel aux fins — par exemple — d'une instruction judiciaire.

Enfin, les dispositions qui prévoient un nouveau test de dépistage après un délai de trois à six mois sont également retirées de la proposition. Les informations fournies par des experts médicaux à ce sujet montrent qu'il serait préférable d'effectuer ce nouveau test sur la victime elle-même. En effectuant un test six semaines après les faits, on peut dépister 99 % des séropositifs. Il n'est donc pas nécessaire de rechercher à nouveau le suspect, d'obtenir son consentement ou de le soumettre à un test de dépistage sous la contrainte. La procédure sera plus rapide et plus sûre pour la victime si elle se prête elle-même de son plein gré à un test de dépistage.

Mme Carina Van Cauter et consorts introduisent l'*amendement n° 3* (DOC 54 0540/002), qui est un sous-amendement à l'*amendement n° 1*, visant à insérer un article 28^{terdecies} dans la section 1^{re ter} qui prévoit que “les dispositions de la présente section, à l'exception de l'article 28^{decies}, § 2, dernière phrase, sont applicables par analogie au juge d'instruction lorsqu'une instruction a été ouverte.”.

En effet, tous les articles de la nouvelle section 1^{ère ter} règlent la procédure que doit suivre le procureur du Roi lors de l'analyse de la possibilité de transmission d'une maladie contagieuse grave lors d'une agression. Ce nouvel article est inséré dès lors que le juge d'instruction doit pouvoir intervenir dans une instruction judiciaire. L'exception qui est prévue porte sur la phrase: “L'ordre ne peut être donné qu'après autorisation écrite du juge d'instruction sur réquisition du procureur du Roi.”.

Mme Carina Van Cauter et consorts introduisent l'*amendement n° 4* (DOC 54 0540/002), qui est un sous-amendement à l'*amendement n° 1*, et vise à apporter une correction technique à l'article 2.

2. Questions et observations des membres

Mme Sonja Becq (CD&V) rappelle que les auditions qui ont eu lieu au cours de la législature précédente (dans le cadre de la proposition de loi DOC 53 3279/001) ont permis de corriger le tir et notamment le fait de préciser que le but principal de ces propositions de loi est de clarifier les choses rapidement pour la victime afin de lui procurer un meilleur traitement. Il n'est pas dans l'intention des auteurs de créer un lien causal entre l'infection éventuelle et le suspect de faits ayant pu causer la contamination. L'*amendement n°1* permet d'avoir cette clarté. La finalité est donc avant tout médicale et curative.

De spreekster vraagt zich af wie de kosten van die analyse zal dragen. Dat kan in elk geval niet de verdachte zijn, aangezien hij in deze fase van de procedure slechts een mogelijke pleger van de feiten is. Het valt te overwegen het slachtoffer een voorschot te laten betalen en de uiteindelijke kosten te verrekenen in de schadeloosstelling van het slachtoffer ingeval het later tot een veroordeling komt.

Bovendien moet deze procedure het slachtoffer zoveel mogelijk beschermen en mag zij geen oorzakelijk verband tussen de besmetting en de verdachte creëren. Zou het in dit verband niet beter zijn deze procedure op te nemen in boek II, titel 4, van het Wetboek van strafvordering, dat betrekking heeft op de bijzondere procedures? Dat zou de zaken duidelijker maken en verkeerde procedure-interpretaties voorkomen.

Ten slotte herinnert mevrouw Becq eraan dat men er niet toe kan worden gedwongen bloed af te staan, wat voor wangslijmvlies wel het geval is. Het amendement voorziet in het vrijwillig afstaan van wangslijmvlies ingeval bloedafname om medische redenen niet aangewezen is. Kan men, voor zover dit nog niet het geval is, bepalen dat wanneer iemand een bloedafname weigert, hij vrijwillig kan instemmen met het afnemen van wangslijmvlies? Dat zou eventuele procedures achteraf voorkomen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) geeft aan dat de commissie voor de Justitie rekening zou moeten houden met het werk dat het Adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie heeft geleverd in verband met het begrip “verkrachting” in het algemeen. Met het oog op de coherentie van de parlementaire werkzaamheden is dat belangrijk.

Het vertrekpunt van het wetsvoorstel is op zich opportuun en interessant, aangezien het om de volksgezondheid gaat. Een slachtoffer moet immers kunnen worden verwittigd van de gevolgen die de handeling voor zijn gezondheid heeft. Niettemin wil de spreker zich ervan vergewissen of de besmetting, mocht die worden bevestigd, niet zal worden beschouwd als een verzwarende omstandigheid voor het verdere opsporingsonderzoek. In dat opzicht rijst de vraag welk gebruik zal worden gemaakt van het resultaat van de analyse, in het bijzonder bij een positief resultaat. Zal de procureur des Konings gebonden zijn aan het beroepsgeheim? Zal de advocaat van het slachtoffer ertoe gehouden zijn deze informatie niet te gebruiken tijdens het pleidooi in de rechtbank? Overigens worden de analyseresultaten alleen in het medisch dossier opgenomen. Wie zal dat dossier beheren en hoe? Wie zal er toegang toe hebben? Er moet duidelijkheid zijn in verband met de behandeling van dat medisch dossier.

L'oratrice se demande qui va supporter le coût de cette analyse. Cela ne peut être le suspect étant donné qu'il n'est encore qu'un auteur potentiel des faits à ce moment de la procédure. On pourrait imaginer une avance faite par la victime et que le coût fasse partie de l'indemnisation de la victime en cas de condamnation par la suite.

En outre, cette procédure doit protéger au maximum la victime et ne pas créer de lien causal entre l'infection et le suspect. Dans ce cadre, ne serait-il pas plus judicieux de prévoir cette procédure au livre 4 concernant les procédures particulières du Code d'instruction criminelle? Cela clarifierait les choses et éviterait des interprétations erronées de la procédure.

Enfin, Mme Becq rappelle qu'une personne ne peut pas être contrainte à une prise de sang, contrairement à un frottis buccal. L'amendement prévoit un frottis buccal volontaire au cas où le prélèvement sanguin est contre-indiqué pour des raisons médicales. Pourrait-on prévoir — si ce n'est déjà le cas — qu'au cas où la personne refuse le prélèvement sanguin, elle ait la possibilité de manière volontaire d'accepter le frottis buccal? Cela permettrait d'éviter des procédures par la suite.

M. Christian Brotcorne (cdH) indique que la commission de la Justice devrait prendre en compte le travail entamé par le Comité d'avis pour l'Emancipation sociale concernant la notion de viol en général. Ceci est important dans un souci de cohérence dans les travaux du Parlement.

L'idée de base de la proposition de loi est en soi opportune et intéressante, en ce qu'elle relève de la santé publique. Une victime doit en effet pouvoir être avisée des conséquences de l'acte pour sa santé. Cependant, l'orateur veut s'assurer que l'infection si elle est confirmée ne sera pas considérée comme une circonstance aggravante pour la poursuite de l'infraction. Dans cette perspective, il faut se demander quelle utilisation sera faite du résultat de l'analyse, en particulier si elle est positive. Le procureur du Roi sera-t-il tenu au secret professionnel? L'avocat de la victime sera-t-il tenu de ne pas utiliser cette information lors de la plaidoirie au tribunal? Par ailleurs, les résultats de l'analyse figureront uniquement au dossier médical. Qui gèrera ce dossier et comment? Qui y aura accès? Il faut de la clarté concernant le traitement de ce dossier médical.

Voor wiens rekening zullen de analysekosten zijn? Wie zal de provisie voor de expert betalen? Zullen die kosten uiteindelijk deel uitmaken van de “veroordeling tot de kosten”, indien de verdachte wordt veroordeeld?

Tot slot geeft het voorstel aan dat de analyseresultaten maar aan de verdachte zullen worden bezorgd als hij erom verzoekt. Zou dat niet automatisch moeten gebeuren, aangezien het gaat om een probleem van volksgezondheid en de verdachte er ook belang bij heeft dat hij zich verzorgt als hij drager is van een besmettelijke ziekte?

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) vraagt zich af wat er zal gebeuren met de informatie uit de analyse. Dreigt de opname van die procedure in het eerste boek van het Wetboek van strafvordering niet tot gevolg te hebben dat die informatie uiteindelijk in het strafdossier belandt? Zou men ze niet elders in het Wetboek moeten plaatsen?

De spreker wijst ook op het risico dat het slachtoffer en zijn advocaat tijdens de terechtzitting van die informatie gebruik maken, terwijl die stukken geen deel van het dossier van de rechter zullen uitmaken. Het is mogelijk dat de advocaten er tijdens de debatten aan refereren en dat de stukken daardoor in de procedure worden opgenomen.

Als een onderzoeksrechter rechtstreeks wordt aangewezen, bijvoorbeeld bij een betrapping op heterdaad, komt men terecht in een andere procedure, waarbij het slachtoffer bijkomende onderzoeksmaatregelen mag vragen. Is dat in het wetsvoorstel uitgesloten of verboden? Hoe gaat men er in de praktijk voor zorgen dat die analyses niet in de strafzaak terechtkomen? Voor de spreker zou dat soort aspecten verder moeten worden onderzocht door experts of de Raad van State, zelfs als dat enige tijd vergt. Daardoor zal men achteraf kritiek en interpretatieproblemen kunnen voorkomen.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) geeft aan dat via dit wetsvoorstel dat aspect van de onderzoeken naar verkrachting en seksueel geweld tegenover vrouwen beter zal kunnen worden afgehandeld. Het Adviescomité voor de Maatschappelijke Emancipatie is trouwens begonnen met de oplijsting van de aspecten die nu nog problematisch blijven. De spreekster preciseert dat zij het wetsvoorstel en de amendementen een goede zaak vindt. De in uitzicht gestelde tekst biedt het slachtoffer de mogelijkheid snel zekerheid te krijgen of er al dan niet besmetting is en men kan er eventueel ook geneesmiddelenkosten mee besparen.

A charge de qui le coût de l'analyse sera-t-il? Qui va provisionner l'expert? *In fine*, ce coût fera-t-il partie de la condamnation aux frais du prévenu s'il est condamné?

Enfin, la proposition indique que les résultats de l'analyse ne seront transmis au suspect que s'il en fait la demande. Cela ne devrait-il pas être automatique, étant donné que c'est une question de santé publique et que le suspect a aussi un intérêt à se soigner s'il est porteur d'une maladie transmissible?

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) se demande ce qu'il va se passer avec l'information issue de l'analyse. Le fait d'inclure cette procédure dans le livre premier du Code d'instruction criminelle ne risque-t-il d'avoir pour conséquence que ces informations se retrouvent finalement au dossier pénal? Ne faudrait-il pas la prévoir à un autre endroit du Code?

L'orateur pointe lui aussi le risque que la victime et son avocat ne fassent usage de cette information à l'audience, alors que ces pièces ne feront pas partie du dossier du juge. Elles seront alors peut-être présentées lors des débats par les avocats et incluses dans la procédure par ce fait.

Si un juge d'instruction est désigné directement, par exemple en cas de flagrant délit, on se retrouvera dans une autre procédure où la victime peut demander des actes d'instruction supplémentaires. Cela est-il exclu ou interdit par la proposition de loi? Comment va-t-on en pratique s'assurer que ces analyses ne se retrouvent pas dans la procédure pénale? Pour l'orateur, ce genre d'aspects devrait encore être examiné par des experts ou par le Conseil d'État, même si cela prendra un peu de temps. Cela permettra d'éviter des critiques et des difficultés d'interprétation par la suite.

Mme Karin Jiroflée (sp.a) indique que cette proposition de loi permettra de mieux gérer cet aspect des enquêtes liées aux viols et aux violences sexuelles faites aux femmes. Le Comité d'avis pour l'Emancipation sociale a d'ailleurs entamé un travail pour lister les aspects qui posent encore problème actuellement. L'oratrice précise être favorable à la proposition de loi et ses amendements. Cela permet de donner rapidement une certitude à la victime quant à l'infection ou non et cela permet aussi d'économiser des coûts en médicaments le cas échéant.

Mevrouw Sophie De Wit (N-VA) verduidelijkt dat het wetsvoorstel een aanvullende bescherming zal bieden voor het slachtoffer. De sprekerster vraagt zich ook af of kan worden ingeschat wat de analyses zullen kosten, aangezien alle aspecten moeten worden bekeken en men rekening moet houden met de mogelijke besparing in de gezondheidszorg; bovendien geldt het beginsel dat op de gezondheid van een mens geen prijs mag staan.

Mevrouw Özlem Özen (PS) vraagt zich af hoe de verdachte in de praktijk kan worden verplicht tot bloedafname. Hoe kan bovendien worden bepaald dat hij verdacht is en wie zal vervolgens verantwoordelijk worden gesteld indien blijkt dat de betrokkene niet verdacht is? Men zou zich meer moeten toespitsen op het slachtoffer en niet op de vermeende dader van de agressie. Andere, minder indringende tests zoals speekseltests zouden in aanmerking kunnen worden genomen om tot dat resultaat te komen.

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie geeft aan dat de minister het wetsvoorstel, dat een belangrijke stap voorwaarts is, steunt. Het proefproject heeft bewezen wat het waard is en het is nuttig om die ervaring in een wetgevende tekst te gieten. Voorts schaaft hij zich achter de keuze om niet te interfereren in de strafrechtelijke procedure, maar het slachtoffer centraal te stellen. Het is ook belangrijk dat de procureur des Konings in bepaalde situaties dwingend kan optreden, zodat de behandeling van het slachtoffer, indien nodig, zo vlug mogelijk kan worden aangevat.

De vertegenwoordiger van de minister verduidelijkt toch ook dat dit wetsvoorstel niet alles zal regelen, zoals de discussies over de bewijsvoering.

Wat de aan de procureur des Konings toegekende functie van verslagoverdracht betreft, wijst de vertegenwoordiger van de minister erop dat de minister de parketten zoveel mogelijk wil ontdoen van administratieve taken waarvoor zij geen reële toegevoegde waarde kunnen bieden. Hij stelt dus voor dat de deskundige het verslag onder gesloten omslag rechtstreeks aan de behandelend arts bezorgt en de procureur des Konings daarvan op de hoogte brengt.

Wat de kosten betreft: aangezien men ervoor heeft gekozen buiten de strafrechtelijke procedure om te werken, mogen de analysekosten niet worden beschouwd als gerechtskosten, maar moeten ze ten laste van de gezondheidszorgverzekering komen.

Ten slotte zou het logisch zijn om die procedure op te nemen in het Wetboek van Strafvorderingen, in boek II, titel IV betreffende enige rechtsplegingen van bijzondere aard.

Mme Sophie De Wit (N-VA) précise que la proposition de loi donnera une protection supplémentaire à la victime. L'oratrice se demande elle aussi s'il est possible d'estimer ce qu'il en sera du coût des analyses, sachant qu'il faut voir cela dans sa globalité et prendre en compte l'économie potentielle en soins de santé, et en rappelant le principe que la santé d'un être humain n'a pas de prix.

Mme Özlem Özen (PS) se demande comment on va contraindre en pratique le suspect à se soumettre au prélèvement sanguin. En outre, comment déterminer qu'il est suspect et qui sera responsable par la suite si on se rend compte qu'il n'est pas suspect? Par ailleurs, il faudrait plus se focaliser sur la victime et non sur l'auteur présumé de l'agression. D'autres tests moins intrusifs comme par exemple des tests salivaires pourraient être pris en compte pour arriver à ce résultat.

Le représentant du ministre de la Justice indique que le ministre soutient la proposition qui constitue un pas en avant. Le projet-pilote a démontré sa valeur et il est utile de traduire cela en texte législatif. En outre, il souscrit à l'option choisie qui est de ne pas interférer dans la procédure pénale mais bien de se focaliser sur la victime. Il est aussi important que le procureur du Roi puisse intervenir de manière contraignante dans certaines situations afin que le traitement de la victime puisse être entamé dès que possible le cas échéant.

Le représentant du ministre précise cependant que cette proposition de loi ne va pas tout régler notamment concernant les discussions en matière de preuve.

Concernant la fonction attribuée au procureur du Roi de transmission du rapport, le représentant du ministre indique que la philosophie du ministre tend à décharger le plus possible les parquets de tâches administratives pour lesquelles ils n'ont pas de valeur ajoutée réelle. Il propose donc que l'expert remette le rapport sous pli fermé directement au médecin traitant et en informe le procureur du Roi.

En matière de coûts, le choix ayant été fait de rester en dehors de la procédure pénale, le coût de l'analyse ne devrait pas être considéré comme des frais judiciaires mais il devrait être pris en charge par l'assurance soins de santé.

Enfin, il serait cohérent d'inscrire cette procédure au livre 4 concernant les procédures particulières du Code d'instruction criminelle.

3. Antwoorden en replieken

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) is de suggestie van mevrouw Becq en de vertegenwoordiger van de minister genegen om de ter bespreking voorliggende bepalingen onder te brengen in titel IV "Enige rechtsplegingen van bijzondere aard" van het Wetboek van strafvordering. Zij zal hiertoe een amendement indienen.

Wat de opmerking van mevrouw Becq betreft om te voorzien in een vrijwillige afname van een hoeveelheid wangslimvlies verduidelijkt het lid dat uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat bijvoorbeeld hepatitis B en C enkel opgespoord kunnen worden via een bloedanalyse. Bovendien is een HIV-test op bloed veel nauwkeuriger. Vandaar de keuze om de procureur des Konings in hoofddorde toe te laten om de verdachte te verzoeken om bloed af te staan. Wanneer de verdachte weigert, kan hem wangslimvlies ontnomen worden overeenkomstig de DNA-wetgeving. In de praktijk is het zo dat een persoon, net zoals bij drugstests in het wegverkeer, bij weigering van een wangslimvliesafname geïmmobiliseerd moet worden teneinde te kunnen overgaan tot zo'n afname (zie het ontworpen artikel 28*decies*, § 4).

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) stipt aan dat het ontworpen artikel 28*undecies*, § 3, bepaalt dat wanneer afname om medische redenen onwenselijk is, overgegaan kan worden tot de afname van een hoeveelheid wangslimvlies, hetzij met vrijwillige medewerking van de betrokkene, hetzij op de wijze bepaald in paragraaf 2. Stel dat de betrokkene, weliswaar niet om medische redenen, een bloedafname weigert dan kan dus altijd worden overgegaan tot de afname van wangslimvlies, hetzij vrijwillig, hetzij onder dwang.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) verduidelijkt dat de betrokkene in geen geval een afname van wangslimvlies kan weigeren. Het is een dwangmaatregel die ofwel vrijwillig wordt uitgevoerd, ofwel politionele bijstand vereist mits machtiging hiertoe van de onderzoeksrechter op vordering van de procureur des Konings. Zij verduidelijkt dat paragraaf 3 de vrijwillige afname van bloed betreft, tenzij de arts vaststelt dat dit gelet op de medische historiek niet aangewezen is. Deze paragraaf gaat dus uit van de vrijwilligheid van de betrokkene.

Het wetsvoorstel strekt er in de eerste plaats toe om de zware psychische en fysieke gevolgen van de agressie voor het slachtoffer te beperken. Het slachtoffer mag geen tweede maal slachtoffer worden. Vandaar ook het belang om de dader te testen op de aanwezigheid van besmettelijke ziekten. Gelet op het primair doel van het

3. Réponses et répliques

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) souscrit à la suggestion de Mme Becq et du représentant du ministre d'insérer les dispositions à l'examen dans le titre IV "De quelques procédures particulières" du Code d'instruction criminelle. Elle présentera un amendement à cet effet.

S'agissant de la proposition de Mme Becq de prévoir un frottis buccal volontaire, la membre précise que des études scientifiques ont démontré que l'hépatite B et C, entre autres, ne peuvent être dépistées que par une analyse sanguine. Les résultats d'un test VIH sanguin sont également bien plus précis. Aussi a-t-il été décidé d'autoriser en ordre principal le procureur du Roi à demander au suspect de se soumettre à un prélèvement de sang. Si le suspect refuse, des cellules buccales peuvent lui être prélevées par frottis, conformément à la législation ADN. Dans la pratique, si une personne refuse de se soumettre à un frottis buccal, elle doit être immobilisée afin qu'il puisse être procédé au prélèvement (voir l'article 28*decies*, § 4, proposé), comme c'est déjà le cas pour les automobilistes refusant de se soumettre à un test de détection de drogues.

Mme Sonja Becq (CD&V) indique que l'article 28*undecies*, § 3, proposé, dispose que lorsque le prélèvement n'est pas souhaitable pour des raisons médicales, on peut procéder à un frottis buccal, soit avec la collaboration de la personne intéressée, soit de la façon prévue au paragraphe 2. Dans l'hypothèse où la personne intéressée refuse, pour des raisons qui ne sont pas d'ordre médical, un prélèvement de sang, il est donc toujours possible de procéder à un frottis buccal, soit sur une base volontaire, soit sous la contrainte.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) précise que la personne intéressée ne peut en aucun cas refuser la réalisation d'un frottis buccal. C'est une mesure coercitive qui est exécutée soit de plein gré soit en recourant à une assistance policière moyennant l'autorisation du juge d'instruction sur réquisition du procureur du Roi. Elle précise que le paragraphe 3 concerne le prélèvement sanguin de plein gré, à moins que le médecin constate que cela n'est pas recommandé en raison de l'historique médical de l'intéressé. Ce paragraphe part donc du principe que la personne intéressée subit le prélèvement de plein gré.

La proposition de loi à l'examen vise en tout premier lieu à limiter les effets psychiques et physiques lourds de l'agression pour la victime. La victime ne peut être victime une seconde fois. D'où l'importance de pratiquer sur l'auteur des tests de dépistage de maladies contagieuses. Vu l'objectif primaire de la proposition de loi à

wetsvoorstel stelt het amendement nr. 1 duidelijk dat de resultaten van het onderzoek enkel deel uitmaken van het medisch dossier en niet van het gerechtelijk dossier. De procedure bestaat erin dat de deskundige twee exemplaren van het verslag zo spoedig mogelijk onder gesloten omslag bezorgt aan de behandelende arts van het slachtoffer en aan de verdachte indien hij erom verzoekt. De behandelende arts zal de resultaten met het slachtoffer bespreken in het kader van zijn verdere medische behandeling maar het slachtoffer zelf wordt niet in het bezit gesteld van het verslag en kan het derhalve ter zitting niet opwerpen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) vraagt evenwel hoe vermeden kan worden dat het slachtoffer dat door zijn behandelende arts in kennis werd gesteld van de medische gevolgen van de agressie die ten slotte zijn schade vergroten, of zijn advocaat, deze elementen niet ter zitting opwerpt. Het slachtoffer kan toch bezwaarlijk gesanctioneerd worden indien hij hiertoe overgaat. Dit brengt ook de problematiek van het medisch dossier op de voorgrond: wie beheert het, bewaart het en heeft er toegang toe? Voorts herinnert hij eraan dat onafhankelijk van de strafrechtelijke procedure ook een burgerrechtelijke procedure met het oog op de schadeloosstelling van het slachtoffer zal opgestart worden. Hoe kan gegarandeerd worden dat deze elementen uit het medisch dossier daar niet gebruikt worden? Hij wijst er op dat de medische gevolgen immers deel uitmaken van de door het slachtoffer opgelopen schade.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) wenst te vernemen of de onderzoeksrechter in het kader van bijkomende onderzoeksdaden op vraag van het slachtoffer overeenkomstig dit wetsvoorstel dan geen beslag kan leggen op het medisch dossier? Wat als het medisch dossier elementen bevat die relevant kunnen zijn voor de zaak? Werd onderzocht of het slachtoffer op basis van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt toch inzage kan bekomen in het medisch dossier? De spreker is er dan ook niet van overtuigd dat deze gegevens uit het medisch dossier niet in de strafrechtelijke procedure terecht komen. De elementen uit het medisch dossier kunnen naderhand ook aangewend worden voor de strafrechtelijke kwalificaties. Als daarbij nog de niet bijstand van een advocaat op het ogenblik van het uitvoeren van de test wordt opgeworpen, worden de zaken nog gecompliceerder.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) herhaalt dat amendement nr. 1 duidelijk bepaalt dat de testresultaten geen deel uitmaken van het gerechtelijk dossier. Zij merkt op dat de problematiek van het zo snel mogelijk na de feiten uit te voeren HIV-test onderscheiden dient te worden van het onderzoek dat gevoerd wordt in het kader van het al dan niet vaststellen van de schade.

l'examen, l'amendement n° 1 dispose clairement que les résultats de l'analyse sont uniquement conservés dans le dossier médical et non dans le dossier judiciaire. La procédure prévoit que l'expert remet dans les meilleurs délais deux exemplaires du rapport sous pli fermé au médecin traitant de la victime et au suspect si celui-ci en fait la demande. Le médecin traitant examinera les résultats avec la victime dans le cadre de la poursuite de son traitement médical mais la victime même n'est pas mise en possession du rapport et elle ne peut dès lors pas l'invoquer en séance.

M. Christian Brotcorne (cdH) demande toutefois comment éviter que la victime, qui a été informée par son médecin traitant des conséquences médicales de l'agression qui en fin de compte accroissent son dommage, ou son avocat n'invoque ces éléments lors de l'audience. La victime peut tout de même difficilement être sanctionnée si elle agit de la sorte, ce qui ramène également la problématique du dossier médical au premier plan: qui le gère, le conserve et y a accès? Il rappelle, en outre, qu'une procédure civile en vue de l'indemnisation de la victime sera également entamée indépendamment de la procédure pénale. Comme garantir qu'il n'y sera pas fait usage de ces éléments provenant du dossier médical? Il signale que les conséquences médicales font en effet partie du dommage subi par la victime.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) souhaite savoir si le juge d'instruction ne peut pas saisir le dossier médical dans le cadre d'actes d'instruction supplémentaires à la demande de la victime, conformément à la proposition de loi à l'examen? Qu'en est-il si des éléments susceptibles d'être pertinents pour l'affaire figurent dans le dossier médical? A-t-on examiné si la victime peut tout de même avoir accès au dossier médical en vertu de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient? L'intervenant n'est dès lors pas convaincu que ces éléments du dossier médical n'apparaissent pas dans la procédure pénale. Ils peuvent aussi être utilisés par la suite pour les qualifications pénales. Si, de surcroît, l'absence d'assistance d'un avocat au moment de la réalisation du test est également invoquée, les choses se compliqueront encore davantage.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) répète que l'amendement n° 1 prévoit clairement que les résultats du test ne font pas partie du dossier judiciaire. Elle signale qu'il faut distinguer la problématique du test de dépistage du VIH à réaliser dans les plus brefs délais après les faits de l'examen qui est mené dans le cadre de la détermination ou non du dommage.

De vertegenwoordiger van de minister benadrukt dat dit wetsvoorstel geen oplossing biedt voor de problematiek van de bewijsvoering in strafzaken. Hij wijst erop dat tijdens de hoorzittingen in de 53e legislatuur over het wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafwetboek wat de mogelijkheid van overbrenging van een ernstige besmettelijke ziekte betreft (DOC 53 3279/001 en 002, p. 15), verwezen werd naar de publicaties van virologe Annemie Vandamme van de KU Leuven, waarin ze beargumenteert dat het heel moeilijk, zo niet onmogelijk is de oorsprong van de overdracht te bepalen. De genetische tests van het virus kunnen dat bewijs niet leveren.

Dit wetsvoorstel strekt er dan ook toe om het slachtoffer zo snel mogelijk te helpen bij zijn verdere medische behandeling en niet om in het strafrechtelijk dossier een verdere afhandeling te krijgen.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) meent dat in de praktijk, indien er sprake is van besmetting van het slachtoffer, dit door de advocaat van het slachtoffer zeker zal worden opgeworpen in de procedure.

De heer Philippe Goffin (MR) merkt op dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds het curatieve aspect met name het verzekeren dat het slachtoffer van een verkrachting een optimale medische verzorging krijgt en het wegnemen van de onzekerheid van een eventuele besmetting dat met dit wetsvoorstel wordt beoogd en anderzijds de problematiek van de schadeloosstelling van het slachtoffer.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) verduidelijkt dat de mogelijkheid die voor een parketmagistraat of een onderzoeksrechter bestaat om onderzoek te voeren naar de constitutieve elementen van een bepaald misdrijf waarvan iemand verdacht wordt op een andere wijze zal moeten gebeuren dan aan de hand van het medisch dossier, onder meer door overeenstemmende feitelijke gegevens eventueel aangevuld met een tegensprekelijk onderzoek dat op een later tijdstip plaatsvindt. Dit alles staat los van de HIV-test die zo snel mogelijk na de verkrachting wordt uitgevoerd en die uitdrukkelijk geen deel uitmaakt of kan uitmaken van het strafdossier. Net om die redenen wordt geen exemplaar van het verslag bezorgd aan het slachtoffer maar aan diens behandelende arts.

Zij stipt voorts aan dat de bodemrechter oordeelt op basis van de bewijselementen die voor hem worden gebracht en zich niet laat leiden door de door de burgerlijke partij geformuleerde suggestieve opmerkingen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) acht het aangewezen om uitdrukkelijk in het wetsvoorstel in te schrijven dat geen rekening mag worden gehouden met deze

Le représentant du ministre souligne que cette proposition de loi n'apporte pas de solution au problème de la preuve en matière pénale. Il indique qu'au cours des auditions qui ont eu lieu lors de la 53e législature à propos de la proposition de loi modifiant le Code d'instruction criminelle en ce qui concerne la possibilité de transmission d'une maladie contagieuse grave (DOC 53 3279/001 et 002, p. 15), il avait été fait notamment référence aux publications de Mme Annemie Vandamme, virologue à la KUL, dans lesquelles elle soutient qu'il est très difficile, voire impossible, de déterminer la source de transmission. Les analyses génétiques du virus ne peuvent apporter cette preuve.

Cette proposition de loi vise dès lors à venir le plus rapidement possible en aide à la victime dans le cadre de son traitement médical, et non à ouvrir la voie à une nouvelle procédure au niveau pénal.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) estime que dans la pratique, s'il est question de contamination de la victime, cet élément sera certainement mis en avant par son avocat lors de la procédure.

M. Philippe Goffin (MR) fait observer qu'il convient de faire une distinction entre, d'une part, l'aspect curatif, à savoir l'assurance que la victime d'un viol recevra un traitement médical optimal et la levée de l'incertitude d'une contamination éventuelle visée par la proposition de loi à l'examen, et d'autre part, la problématique de l'indemnisation de la victime.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) précise que, dans le cadre de son enquête sur les éléments constitutifs d'une infraction déterminée dont une personne est soupçonnée, le magistrat du parquet ou le juge d'instruction devra se baser sur d'autres éléments que sur le dossier médical, notamment sur des données factuelles concordantes éventuellement complétées par une enquête contradictoire ultérieure. L'ensemble de cette procédure n'a rien à voir avec le test de dépistage du VIH, qui est réalisé le plus rapidement possible après le viol et, explicitement, ne fait pas ou ne peut pas faire partie du dossier pénal. C'est précisément pour ces raisons qu'un exemplaire du rapport est transmis non pas à la victime mais à son médecin généraliste.

Elle souligne également que le juge du fond statue sur la base des éléments de preuve qui lui sont apportés et qu'il ne se laisse pas influencer par des remarques suggestives formulées par la partie civile.

M. Christian Brotcorne (cdH) estime qu'il est opportun de préciser explicitement dans la proposition de loi que ces éléments ne peuvent être pris en considération

elementen wanneer ze toch tijdens de strafprocedure door de burgerlijke partij zouden worden aangevoerd.

Wat de opmerking over de “brievenbus” functie van het parket betreft, benadrukt *mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld)* de cruciale rol van het parket dat ervoor moet zorgen dat de verslagen met dergelijke gevoelige informatie in de juiste handen terechtkomen. Dit is ondermeer belangrijk wanneer de verdachte de resultaten van de analyse niet wil kennen. Het lid meent voorts, net als mevrouw De Wit, dat het hier over gerechtskosten gaat.

De heer Christian Brotcorne (cdH) herinnert eraan dat de vertegenwoordiger van de minister net gesteld heeft dat dit niet het geval is.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V) meent dat ook geargumenteed kan worden dat dit een kost van volksgezondheid betreft aangezien het slachtoffer anders medicatie moet slikken waar een terugbetaling tegenoverstaat.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) stipt aan dat artikel 4 dat stipuleert dat de Koning de nadere uitvoeringsregels bepaalt hier soelaas kan brengen.

De heer Christian Brotcorne (cdH) merkt ten slotte op dat het vanuit het standpunt van volksgezondheid niettemin aangewezen kan zijn dat de verdachte, zonder dat hij daarom vraagt, in kennis wordt gesteld van het feit dat hij drager is van een besmettelijke ziekte. Hij was hiervan misschien zelf niet op de hoogte en aldus wordt vermeden dat hij personen in zijn omgeving besmet. De verdachte kan indien hij veroordeeld wordt ook verplicht worden om een behandeling te volgen.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) verduidelijkt dat in navolging van de opmerkingen geformuleerd tijdens de hoorzittingen over het wetsvoorstel DOC 54 3279/001 in de 53e legislatuur, hier het recht om niet te weten wordt toegepast.

s'ils sont malgré tout invoqués par la partie civile au cours de la procédure pénale.

En ce qui concerne la fonction de “boîte aux lettres” du parquet, *Mme Carina Van Cauter (Open Vld)* souligne le rôle crucial de celui-ci, qui doit veiller à ce que les rapports contenant de telles informations sensibles arrivent dans les bonnes mains. C'est important, notamment lorsque le suspect ne veut pas connaître les résultats de l'analyse. La membre estime par ailleurs, à l'instar de Mme De Wit, qu'il s'agit en l'occurrence de frais de justice.

M. Christian Brotcorne (cdH) rappelle que le représentant du ministre vient de dire que tel n'était pas le cas.

Mme Sonja Becq (CD&V) estime que l'on peut également avancer qu'il s'agit d'un coût de santé publique, étant donné que sinon, la victime doit prendre des médicaments donnant lieu à un remboursement.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) fait observer que l'article 4, disposant que le Roi détermine les modalités d'exécution, peut apporter une solution en l'espèce.

M. Christian Brotcorne (cdH) relève enfin que, sous l'angle de la santé publique, il peut néanmoins être indiqué que, sans en avoir formulé la demande, le suspect soit informé du fait qu'il est porteur d'une maladie contagieuse. Il ne le savait peut-être pas et cela évite ainsi qu'il contamine des personnes de son entourage. S'il est condamné, le suspect peut également être obligé de suivre un traitement.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) précise que, dans le prolongement des observations formulées lors des auditions organisées au cours de la 53e législature sur la proposition de loi DOC 53 3279/001, on applique en l'occurrence le droit de ne pas savoir.

B. Bespreking van amendement nr. 5 en de erop ingediende subamendementen nrs. 7, 8 en 9

Als gevolg van de bespreking van amendement nr. 1 trekt mevrouw Carina Van Cauter (*Open Vld*) haar amendementen nrs. 1, 3 en 4 in.

Het lid dient daarop *amendement nr. 5* (DOC 54 0540/002) in, dat ertoe strekt artikel 2 volledig te vervangen met het oog op de invoeging, in het tweede boek, titel IV, van het Wetboek van strafvordering, van een nieuw hoofdstuk IX, “Onderzoek naar de mogelijkheid van overbrenging van een ernstige besmettelijke ziekte bij gelegenheid van een strafbaar feit”, dat de artikelen 524*quater*, 524*quinquies*, 524*sexies* en 524*septies* omvat.

Mevrouw Van Cauter geeft aan dat, met het oog op de coherentie, de procedure van het onderzoek naar de mogelijke overbrenging van een besmettelijke ziekte zou worden ingevoegd in het tweede boek, titel IV, van het Wetboek van strafvordering, met betrekking tot de bijzondere procedures.

— Art. 524*quater*

Dit artikel voorziet in de procedure waarbij de procureur des Konings de verdachte of een derde vraagt bloed af te staan ten behoeve van een onderzoek dat tot doel heeft vast te stellen of hij drager is van een ernstige besmettelijke ziekte. Tevens beoogt dit artikel de procedure te bepalen waarbij de procureur des Konings de verdachte kan bevelen wangslijmvlies af te staan.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) merkt op dat § 2 erin voorziet dat het bevel om wangslijmvlies af te staan slechts kan worden gegeven na schriftelijke machtiging van de onderzoeksrechter op vordering van de procureur des Konings. Zulks stemt overeen met de “mini-onderzoeksprocedure” die wordt geregeld bij artikel 28*septies* van het Wetboek van strafvordering. Rijst er geen probleem in verband met de coherentie, gelet op wat dat artikel 28*septies* toestaat?

Voorts preciseert § 3 dat wangslijmvlies kan worden afgenomen wanneer bloedafname om bijzondere medische redenen niet wenselijk is. Wat echter als de betrokkene om andere redenen (bijvoorbeeld religieuze redenen) zou weigeren bloed af te staan? Moet niet worden voorzien in een wettelijke grondslag om de afname van wangslijmvlies in dergelijke gevallen te kunnen bevelen?

Paragraaf 4 verwijst bovendien naar het onderzoek als bedoeld in § 1 of § 2. Moeten volledigheidshalve niet

B. Discussion de l'amendement n° 5 et de ses sous-amendements nos 7, 8 et 9

Suite à la discussion de l'amendement n° 1, *Mme Carina Van Cauter (Open Vld)* retire ses amendements nos 1, 3 et 4.

Elle dépose un nouvel *amendement n° 5* (DOC 54 0540/002) visant à remplacer intégralement l'article 2 de la proposition de loi. L'amendement tend à insérer dans le livre II, titre IV, du Code d'instruction criminelle un nouveau chapitre IX “De l'analyse de la possibilité de transmission d'une maladie contagieuse grave lors de la commission d'une infraction” contenant les articles 524*quater*, 524*quinquies*, 524*sexies* et 524*septies*.

Mme Van Cauter indique que la procédure de l'analyse de la possibilité de transmission d'une maladie contagieuse est insérée au livre 2, titre IV, du Code d'instruction criminelle concernant les procédures particulières par souci de cohérence.

— Art. 524*quater*

Cet article prévoit la procédure par laquelle le procureur du Roi demande au suspect ou à un tiers de se soumettre à un prélèvement de sang aux fins d'une analyse ayant pour but de déterminer s'il est porteur d'une maladie contagieuse grave. Il prévoit aussi la procédure par laquelle le procureur du Roi ordonne au suspect de se soumettre à un frottis buccal.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) indique que le paragraphe 2 prévoit que l'ordre de se soumettre à un frottis buccal ne peut être donné qu'après autorisation écrite du juge d'instruction sur réquisition du procureur du Roi. Cela correspond à la procédure de la mini-instruction régie par l'article 28*septies* du Code d'instruction criminelle. N'y a-t-il pas un problème de cohérence par rapport à ce que cet article 28*septies* autorise?

Par ailleurs, le paragraphe 3 précise qu'il peut être procédé au frottis buccal quand le prélèvement sanguin est contre-indiqué pour des raisons médicales particulières. Qu'en est-il lorsque la personne refuse le prélèvement pour d'autres raisons, notamment religieuses? Ne faut-il pas une base légale permettant d'ordonner le frottis buccal dans ce genre de cas?

En outre, le paragraphe 4 fait référence à l'analyse visée au § 1er ou 2. Ne faut-il pas ajouter les mots “ou

de woorden “of § 3” worden toegevoegd? Hetzelfde geldt voor de volgende zin, met betrekking tot de maatregel als bedoeld in § 2.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) geeft aan dat § 3 beoogt de in artikel 524^{quater}, § 1, bedoelde bloedafnameprocedure te verduidelijken.

Voorts ziet zij geen coherentieprobleem met wat volgens artikel 28^{septies} is toegestaan. Dit is een bijzondere procedure die niet in strijd is met het “mini-onderzoek”.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) begrijpt dat de in § 1 bedoelde procedure betrekking heeft op de toestemming tot bloedafname, dat de in § 2 bedoelde procedure verband houdt met de weigering daartoe en dat § 3 een derde mogelijkheid lijkt te zijn, met name het geval waarin afname niet aangewezen is.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) antwoordt dat de in § 3 bedoelde procedure voortvloeit uit de in § 1 bedoelde procedure inzake de aanvraag om een bloedstaal te nemen.

— Art. 524^{quinquies}

Dit artikel bepaalt de procedure die de deskundige moet volgen om zijn in artikel 524^{quater} bedoeld analyseverslag te bezorgen. Het artikel bepaalt tevens dat de analyseresultaten alleen worden opgenomen in het medisch dossier, dat zij geen deel uitmaken van het strafdossier en dat zij geen gevolgen hebben voor het verdere verloop van het opsporings- of gerechtelijk onderzoek.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) geeft aan dat dit artikel bepaalt dat de deskundige zo spoedig mogelijk een exemplaar van zijn verslag bezorgt aan de behandelende arts van het slachtoffer en een exemplaar aan de behandelende arts van de verdachte, als deze laatste daarom verzoekt binnen drie maanden na de uitvoering van de analyse.

Voorts vernietigt de deskundige het afgenomen bloedstaal of wangslijmvlies uiterlijk een week nadat de twee exemplaren van het verslag werden bezorgd. De analyseresultaten worden alleen in het medisch dossier opgenomen en worden beschouwd als gegevens die betrekking hebben op derden in de zin van artikel 9 van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt. De onderzoeksresultaten maken geen deel uit van het strafdossier.

3” pour être complet? Il en est de même de la phrase suivante référant à la mesure visée au paragraphe 2.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) indique que le paragraphe 3 vise à clarifier la procédure de prélèvement de sang prévue par le paragraphe 1er de l'article 524^{quater}.

En outre, elle ne voit pas de problème de cohérence par rapport à ce que l'article 28^{septies} autorise. Il s'agit d'une procédure particulière qui ne contredit pas la procédure de la mini-instruction.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) comprend que la procédure visée au paragraphe 1er vise l'autorisation de prélèvement, celle au paragraphe 2 vise le cas de refus et le paragraphe 3 semble être une troisième voie, le cas où le prélèvement n'est pas indiqué.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) répond que la procédure prévue au paragraphe 3 est une conséquence de celle prévue au paragraphe 1er concernant la demande de prélèvement sanguin.

— Art. 524^{quinquies}

Cet article prévoit la procédure suivie par l'expert concernant la transmission de son rapport d'analyse des résultats visée à l'article 524^{quater}. Il prévoit aussi que les résultats de l'analyse font uniquement partie du dossier médical, qu'ils ne font pas partie du dossier pénal et n'ont pas d'incidence sur le déroulement ultérieur de l'information ou de l'instruction.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) indique que, selon cet article, l'expert transmet dans les meilleurs délais un exemplaire de son rapport au médecin traitant de la victime et un exemplaire au médecin traitant du suspect si celui-ci en fait la demande dans les trois mois de l'analyse.

Par ailleurs, l'expert détruit l'échantillon de sang prélevé ou le frottis buccal au plus tard une semaine après la communication des deux exemplaires du rapport. Les résultats de l'analyse font uniquement partie du dossier médical et sont considérés comme des données concernant des tiers au sens de l'article 9 de la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient. Ils ne font pas partie du dossier pénal.

Mevrouw Van Cauter herinnert eraan dat de analysesresultaten louter curatief zijn bedoeld en derhalve alleen in dat medisch dossier horen. Die resultaten zijn uitsluitend dienstig voor medische handelingen.

Krachtens de wet betreffende de rechten van de patiënt mag het slachtoffer inzage van zijn medisch dossier vragen, maar hier zullen die testresultaten uit het medisch dossier worden verwijderd, om te voorkomen dat ze op oneigenlijke wijze worden gebruikt. De resultaten van de test worden niet meegenomen in het verdere strafproces. Deze gegevens kunnen dan ook niet gebruikt worden in de verdere bewijsvoering, de strafbaarstelling of de straftoemeting, noch bij een burgerrechtelijke behandeling van de zaak.

De heer Francis Delpérée (cdH) geeft aan dat hij dit amendement op het wetsvoorstel steunt. Hij dient de amendementen nrs. 7 en 9 (DOC 54 0540/004) in, als subamendementen op amendement nr. 5. Ze beogen respectievelijk een inhoudelijke en een vormelijke verbetering aan te brengen in artikel 524quinquies, § 1.

Amendement nr. 7 strekt ertoe de woorden “als deze laatste daar binnen de drie maanden na het uitvoeren van de test om verzoekt” weg te laten. Volgens de spreker is die weglating gerechtvaardigd omdat de derden moeten worden beschermd, aangezien ook zij het risico lopen door de verdachte te zijn besmet. De verdachte de keuze laten de resultaten van de uitgevoerde analyse al dan niet te ontvangen, staat haaks op de algemene strekking van het wetsvoorstel, dat ook de volksgezondheid wil dienen.

Amendement nr. 9 strekt ertoe de woorden “en een exemplaar aan de behandelende arts van de verdachte” te vervangen door de woorden “en aan de behandelende arts van de verdachte”, teneinde de tekst te verduidelijken. Zoals de zin nu luidt, wordt immers de indruk gewekt dat de verdachte moet vragen dat de deskundige het verslag zou doorsturen naar de behandelende arts van het slachtoffer en van de verdachte, wat niet de bedoeling is. Een andere oplossing zou zijn om de zin in tweeën te splitsen, zodat geen verwarring mogelijk is.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) geeft aan dat ervoor gekozen werd de arts van de verdachte niet automatisch een exemplaar van het verslag met de resultaten van het onderzoek te bezorgen. Daartoe is beslist na het afwegen van belangen, de lichamelijke integriteit van de verdachte enerzijds, en de lichamelijke integriteit van het al getroffen slachtoffer anderzijds. Het wetsvoorstel vrijwaart het recht van de verdachte om de resultaten van de analyse niet te kennen, indien hij dat niet wenst. Het doel van het wetsvoorstel – de

Mme Van Cauter rappelle que les résultats de l'analyse sont à visée uniquement curative et qu'ils ne doivent dès lors figurer que dans ce dossier médical. Ils servent seulement aux actes médicaux.

Conformément à la loi relative aux droits du patient, la victime peut demander de consulter son dossier médical mais ces résultats seront supprimés du dossier médical dans tel cas en vue d'éviter un usage impropre de ces résultats d'analyse. Les résultats de cette analyse n'interviennent plus dans le procès pénal ultérieur. Ces données ne peuvent dès lors pas être utilisées dans le cadre de la preuve, de l'incrimination, de la fixation de la peine ni à l'occasion d'un traitement au civil.

M. Francis Delpérée (cdH) précise qu'il soutient la proposition de loi telle qu'amendée. Il introduit les amendements n°s 7 et 9 (DOC 54 0540/004) qui sont des sous-amendements à l'amendement n° 5. Ils visent à corriger respectivement un problème de fond et un problème de forme à l'article 524quinquies, § 1er.

L'amendement n° 7 tend à supprimer les mots “si celui-ci en fait la demande dans les trois mois de l'analyse”. Selon l'orateur, cette suppression se justifie car il est nécessaire de protéger les tiers, qui risquent eux aussi d'être infectés par le suspect. Laisser au suspect la liberté d'accepter ou non de recevoir les résultats de l'analyse est contraire à l'idée générale de la proposition de loi qui poursuit aussi un objectif de santé publique.

L'amendement n° 9 vise à remplacer les mots “et un exemplaire au médecin traitant du suspect” par les mots “et au médecin traitant du suspect”, dans le but de clarifier le sens du texte. En effet, la phrase telle que rédigée donne l'impression qu'il faut que le suspect fasse une demande pour que l'expert transmette le rapport aux médecins traitants de la victime et du suspect, ce qui n'est pas l'objectif. Une autre possibilité serait de découper la phrase en deux afin d'éviter toute confusion.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) indique que le choix a été fait de ne pas transmettre automatiquement un exemplaire du rapport d'analyse au médecin du suspect. La décision a été prise en faisant un test de proportionnalité par rapport aux intérêts, d'une part l'intégrité physique du suspect et d'autre part l'intégrité physique de la victime déjà endommagée. La proposition de loi sauvegarde le droit du suspect de ne pas savoir, s'il ne souhaite pas connaître les résultats de l'analyse. L'objectif de la proposition de loi, c'est-à-dire

schade voor het slachtoffer beperken – rechtvaardigt niet dat men de rechten van de verdachte meer dan noodzakelijk inperkt.

De heer Francis Delpérée (cdH) benadrukt dat ook de derden tegen het risico op een besmettelijke ziekte moeten worden beschermd, vandaar zijn amendement.

Wat betekenen bovendien in artikel 524*quinquies*, § 1, de woorden “als deze laatste daar [...] om verzoekt”? Beoogt men de verdachte of zijn behandelende arts? De behandelende arts van de verdachte moet in elk geval het verslag ontvangen, zelfs als zijn patiënt niets wil weten.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) begrijpt die redenering, maar herinnert aan de doelstellingen van het wetsvoorstel, dat ertoe strekt de schade voor het slachtoffer te beperken, noch min noch meer. Men moet in dat kader blijven.

Zij preciseert dat het verslag aan de arts van de verdachte zal worden toegezonden.

De vertegenwoordiger van de minister geeft aan dat de Franse tekst ter zake niet duidelijk is. In de Nederlandse tekst wordt immers melding gemaakt van de woorden “als deze laatste daar binnen de drie maanden na het uitvoeren van de test om verzoekt”. De Franse tekst zou moeten luiden: “*si ce dernier en fait la demande dans les trois mois de l'analyse*”.

De heer Francis Delpérée (cdH) vindt zijn voorgestelde tekst beter.

Mevrouw Laurette Onkelinx (PS) geeft aan dat zij het wetsvoorstel steunt: het is gericht op genezing en zij gaat ervan uit dat de analyses niet mogen dienen bij het eventuele strafproces. In die context dient zij *amendement nr. 8* (DOC 54 0540/004) in, als subamendement op amendement nr. 5. Het strekt ertoe in het nieuwe artikel 524*quinquies*, § 4, de volgende zin weg te laten: “In zijn kantschrift vermeldt de procureur de Konings dat het onderzoek bedoeld in artikel 524*quater*, § 1, § 2 of § 5 werd gevraagd en desgevallend uitgevoerd.” Volgens de spreker zal die zin immers tot gevolg hebben dat er in het strafdossier van de verdachte een spoor van de analyseaanvraag blijft, wat echter niet de bedoeling van het wetsvoorstel is.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) wijst erop dat aangezien het gaat om een bevel van de procureur des Konings, er een spoor in het strafdossier moet zijn. De resultaten van de analyse zullen echter geen deel uitmaken van het strafdossier. Er wordt duidelijk gesteld dat die gegevens niet kunnen worden gebruikt “in de verdere

le fait de réduire les dommages de la victime, ne justifie pas qu'on réduise les droits du suspect plus qu'il n'est nécessaire.

M. Francis Delpérée (cdH) insiste sur le fait que ce sont les tiers qu'il faut aussi protéger contre le risque de maladie contagieuse, d'où son amendement.

En outre, que signifient les mots “si celui-ci en fait la demande” à l'article 524*quinquies*, § 1er? Vise-t-on le suspect ou son médecin traitant? Le médecin traitant du suspect doit en tout cas recevoir le rapport, même si son patient ne veut rien savoir.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) comprend cette argumentation mais elle rappelle les objectifs de la proposition de loi, qui vise à réduire les dommages de la victime, ni plus ni moins. Il faut rester dans ce cadre-là.

Elle précise que le rapport sera transmis au médecin du suspect.

Le représentant du ministre indique que le texte français manque de clarté. En effet, dans la version néerlandaise, mention est faite des mots “*als deze laatste daar binnen de drie maanden na het uitvoeren van de test om verzoekt*”. Le texte français devrait indiquer les mots “si ce dernier en fait la demande dans les trois mois de l'analyse”.

M. Francis Delpérée (cdH) est d'avis que sa proposition de texte est préférable.

Mme Laurette Onkelinx (PS) indique qu'elle soutient la proposition de loi dont le but est curatif et étant entendu que les analyses ne doivent pas servir pour le procès pénal éventuel. Dans ce contexte, elle introduit l'*amendement n° 8* (DOC 54 0540/004) qui est un sous-amendement à l'amendement n° 5. Il vise à supprimer, au nouvel article 524*quinquies*, § 4, la phrase indiquant que “dans son apostille, le procureur du Roi indique que l'analyse visée à l'article 524*quater*, §§ 1er, 2 ou 5 a été demandée et, le cas échéant, effectuée.”. Selon l'oratrice, cette phrase aura en effet pour conséquence qu'il y ait une trace de la demande d'analyse dans le dossier pénal du suspect, ce qui n'est pourtant pas l'intention de la proposition de loi.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) précise que s'agissant d'un ordre du procureur du Roi, il en faut une trace dans le dossier pénal. Les résultats de l'analyse ne feront cependant pas partie du dossier pénal. Il est dit clairement que ces données ne peuvent pas être utilisées dans le cadre de la preuve, de l'incrimination,

bewijsvoering, de incriminatie, de straftoemeting noch naar aanleiding van de burgerrechtelijke afhandeling”.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) vraagt of § 1 van artikel 524^{quinquies} ook niet zou moeten verwijzen naar de analyse als bedoeld in § 3, naast de §§ 1, 2 en 5; die paragraaf is immers ook van toepassing op die procedure.

Voorts wordt bepaald dat het verzoek van de verdachte om een exemplaar van het verslag te krijgen, binnen drie maanden moet plaatsvinden. Paragraaf 3 bepaalt dat de deskundige, ten laatste één week na het doorsturen van de twee exemplaren van het verslag, het bloedstaal of de het wangslimvlies vernietigt. Daardoor wordt een verzoek om een tweede expertise op basis van die stalen bemoeilijkt, bijvoorbeeld indien de betrokkene vragen over het analyseverslag heeft. Zou een termijn van meer dan een week niet beter zijn vooraleer men overgaat tot die vernietiging?

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) antwoordt dat, indien de verdachte vragen heeft bij het analyseverslag en om een nieuwe expertise vraagt, hij zich tot een arts zal moeten wenden en een dergelijk onderzoek op eigen kosten zal moeten laten uitvoeren. De gekozen termijn van drie maanden om het verslag op te vragen is redelijk en het is belangrijk om te voorzien in de vernietiging van dat staal.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) ziet een mogelijk risico indien een tegenexpertise door de arts van de verdachte een ander resultaat voortbrengt dan in de eerste analyse en het staal ondertussen is vernietigd. Zal de behandeld arts van het slachtoffer daarover worden ingelicht? Dat kan belangrijke informatie zijn voor het slachtoffer, onder meer indien het negatieve resultaat tijdens de eerste analyse, later positief blijkt te zijn.

— Art. 524^{sexies}

Dit artikel stelt in uitzicht dat het slachtoffer van het misdrijf de procureur des Konings kan verzoeken een analyse te doen uitvoeren om te laten vaststellen of hij of zij als slachtoffer drager is van een ernstige besmettelijke ziekte, als bedoeld in artikel 524^{quater}; het bepaalt ook de termijn waarbinnen de procureur des Konings mededeling doet van zijn gemotiveerde beslissing.

— Art. 524^{septies}

Dit artikel stelt in uitzicht dat de bepalingen van het nieuwe hoofdstuk IX, met uitzondering van artikel 524^{quater}, § 2, laatste zin, van overeenkomstige toepassing zijn op de onderzoeksrechter ingeval een gerechtelijk onderzoek wordt ingesteld.

de la fixation de la peine ni à l'occasion d'un traitement au civil.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) se demande si le paragraphe 1er de l'article 524^{quinquies} ne devrait pas aussi faire référence à l'analyse visée au paragraphe 3, outre les paragraphes 1er, 2 et 5, car il s'applique aussi à cette procédure.

Par ailleurs, il est prévu que la demande du suspect d'obtenir un exemplaire du rapport doit être faite dans les trois mois de l'analyse. Le paragraphe 3 mentionne que l'expert détruit l'échantillon de sang ou le frottis buccal au plus tard une semaine après la communication des deux exemplaires du rapport. Cela rend difficile une demande de seconde expertise sur base de ces échantillons, par exemple au cas où la personne a des questions par rapport au rapport d'analyse. Ne faudrait-il pas prévoir un délai plus long qu'une semaine avant cette destruction?

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) répond qu'au cas où le suspect se pose des questions sur le rapport d'analyse et souhaite une nouvelle expertise, il devra se diriger vers un médecin et faire une telle expertise à ses frais. Le délai choisi de trois mois pour demander le rapport est raisonnable et il est important de prévoir la destruction de cet échantillon.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen) voit un risque potentiel au cas où une contre-expertise réalisée par le médecin du suspect donne un résultat différent de la première analyse et que l'échantillon a été détruit entretemps. Le médecin traitant de la victime en sera-t-il informé? Cela peut être important à savoir pour la victime, notamment au cas où le résultat négatif lors de la première analyse s'avère positif par la suite.

— Art. 524^{sexies}

Cet article prévoit que la victime de l'infraction peut demander au procureur du Roi d'ordonner l'analyse ayant pour but de déterminer si elle est porteuse d'une maladie contagieuse grave visée à l'article 524^{quater}, ainsi que le délai dans lequel le procureur du Roi communique sa décision motivée.

— Art. 524^{septies}

Cet article prévoit que les dispositions du nouveau chapitre IX, à l'exception de l'article 524^{quater}, § 2, dernière phrase, s'appliquent par analogie au juge d'instruction si une instruction est ouverte.

Art. 3¹

Dit artikel strekt ertoe hoofdstuk VI van het eerste boek van het Wetboek van strafvordering aan te vullen met een artikel 90*terdecies*.

Mevrouw Carina Van Cauter c.s. dient amendement nr. 2 (DOC 54 0540/002) in dat ertoe strekt artikel 3 weg te laten omdat het niet de bedoeling is dat de onderzoeksrechter optreedt als beroepsinstantie wanneer de procureur des Konings het verzoek zou weigeren. Als wetgever zijn de indieners van het amendement ervan overtuigd dat deze magistraten zich ten volle bewust zijn van hun verantwoordelijkheid ter zake en dat zij overeenkomstig de wet en de feitelijke gegevens van het dossier een beslissing zullen nemen.

Art. 4

Dit artikel bepaalt dat de Koning de nadere regels omtrent de uitvoering van de artikelen 28*decies* en 28*undecies* vaststelt.

Mevrouw Carina Van Cauter c.s. dient amendement nr. 6 (DOC 54 0540/002) in, dat ertoe strekt de woorden "28decies en 28undecies" te vervangen door de woorden "524quater en 524quinquies". Dit amendement is een technische wijziging die voortvloeit uit de wijziging van die bepalingen in het Wetboek van strafvordering.

Art. 5

Dit artikel bepaalt dat de Koning de datum van inwerkingtreding van de wet vaststelt.

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 3¹

Cet article vise à compléter le chapitre VI du livre premier du Code d'instruction criminelle par un article 90*terdecies*.

Mme Carina Van Cauter et consorts introduisent l'amendement n° 2 (DOC 54 0540/002) visant à supprimer l'article 3. En effet, l'article 3 de la proposition de loi est supprimé parce que l'intention n'est pas que le juge d'instruction intervienne comme instance de recours au cas où le procureur du Roi refuserait la demande. En tant que législateur, les auteurs de l'amendement sont convaincus que ces magistrats sont pleinement conscients de leur responsabilité en la matière et qu'ils prendront donc leur décision conformément à la loi et aux éléments de fait du dossier.

Art. 4

Cet article prévoit que le Roi détermine les modalités d'exécution des articles 28*decies* et 28*undecies*.

Mme Carina Van Cauter et consorts introduisent l'amendement n° 6 (DOC 54 0540/002) qui vise à remplacer les mots "28decies et 28undecies" par les mots "524quater et 524quinquies". Cet amendement est une modification technique faisant suite au changement de ces dispositions dans le Code d'instruction criminelle.

Art. 5

Cet article prévoit que la date d'entrée en vigueur de la loi est fixée par le Roi.

Cet article ne suscite pas de commentaire.

¹ In het wetsvoorstel DOC 54 0540/001 verkeerdelijk als artikel 4 voorgesteld.

¹ Présenté erronément en tant qu'article 4 dans la proposition de loi DOC 54 0540/001.

III. — STEMMINGEN

Artikel 1

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Amendement nr. 1 en de amendementen nrs. 3 en 4 (subamendementen op amendement nr. 1) worden achtereenvolgens ingetrokken.

Amendement nr. 5 (partim) tot invoeging van een nieuw hoofdstuk IX in het Wetboek van strafvordering wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 5 (partim) tot invoeging van een artikel 524*quater* in het Wetboek van strafvordering wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 7 (subamendement op amendement nr. 5) wordt verworpen met 10 tegen 2 stemmen en 2 onthoudingen.

Amendement nr. 9 (subamendement op amendement nr. 5) wordt ingetrokken.

Amendement nr. 8 (subamendement op amendement nr. 5) wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 5 (partim) tot invoeging van een artikel 524*quinquies* in het Wetboek van strafvordering wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 5 (partim) tot invoeging van een artikel 524*sexies* in het Wetboek van strafvordering wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 5 (partim) tot invoeging van een artikel 524*septies* in het Wetboek van strafvordering wordt eenparig aangenomen.

Het gehele amendement nr. 5 tot vervanging van artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Amendement nr. 2, tot weglating van artikel 3, wordt aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

III. — VOTES

Article 1er

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

L'amendement n° 1 et les amendements n°s 3 et 4 (sous-amendements à l'amendement n° 1) sont successivement retirés.

L'amendement n° 5 (partim) insérant un nouveau chapitre IX dans le Code d'instruction criminelle est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 5 (partim) insérant un article 524*quater* dans le Code d'instruction criminelle est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 7 (sous-amendement à l'amendement n° 5) est rejeté par 10 voix contre 2 et 2 abstentions.

L'amendement n° 9 (sous-amendement à l'amendement n° 5) est retiré.

L'amendement n° 8 (sous-amendement à l'amendement n° 5) est rejeté par 10 voix contre 3 et une abstention.

L'amendement n° 5 (partim) insérant un article 524*quinquies* dans le Code d'instruction criminelle est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 5 (partim) insérant un article 524*sexies* dans le Code d'instruction criminelle est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 5 (partim) insérant un article 524*septies* dans le Code d'instruction criminelle est adopté à l'unanimité.

L'ensemble de l'amendement n° 5 remplaçant l'article 2 est adopté à l'unanimité.

Art. 3

L'amendement n° 2, qui tend à supprimer l'article 3, est adopté par 13 voix et une abstention.

Art. 4

Amendement nr. 6 en het aldus geamendeerde artikel 4 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 5

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Met de stemming van de artikelen van het wetsvoorstel DOC 54 0540/001 vervalt wetsvoorstel DOC 54 0109/001.

Op verzoek van mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) zal de commissie, met toepassing van artikel 83 van het Reglement overgaan tot een tweede lezing. De commissie wenst hiervoor te beschikken over een nota van de Juridische Dienst.

De rapporteurs,

Özlem ÖZEN
Sophie DE WIT
Stefaan VAN HECKE

De voorzitter,

Philippe GOFFIN

Art. 4

L'amendement n° 6 et l'article 4, ainsi amendé, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 5

L'article 5 est adopté à l'unanimité.

*
* *

Vu le vote des articles de la proposition de loi DOC 54 0540/001, la proposition de loi DOC 54 0109/001 devient sans objet.

À la requête de Mme Carina Van Cauter (Open Vld), la commission procédera, en application de l'article 83 du Règlement, à une deuxième lecture. À cet effet, la commission souhaite disposer d'une note du Service juridique.

Les rapporteurs,

Özlem ÖZEN
Sophie DE WIT
Stefaan VAN HECKE

Le président,

Philippe GOFFIN